T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI | ORTAOKUL | DERS KİTABI

MÜZİK ORTAOKULU

BİREYSEL SES EĞİTİMİ

6. SINIF

ORTAOKUL
MÜZİK ORTAOKULU

BİREYSEL SES EĞİTİMİ

6. Sınıf

DERS KİTABI

YAZARLAR
Burcu GERÇEK YILDIZ
Onur İZCİ
Sevinç ÖZTÜRK
Sibel ERTEM

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI ..... :
DERS KİTAPLARI DİZİSİ ..... :

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

Editör
Prof. Dr. Ahter DESTAN MERDZHANOV

Dil Uzmanı
Berna NALBANTLAR

Görsel Tasarımcı
Canan Özlem CANER
Elvan ÇELİKTUĞ

Çoklu Ortam Tasarımcısı
Kevser YARDIMCI

Program Geliştirme Uzmanı
Doç. Dr. Ömer NAYCİ

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı
Dr. Eray SELÇUK

Rehberlik Uzmanı
Elif DİLEK

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının … tarih ve … sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiştir.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

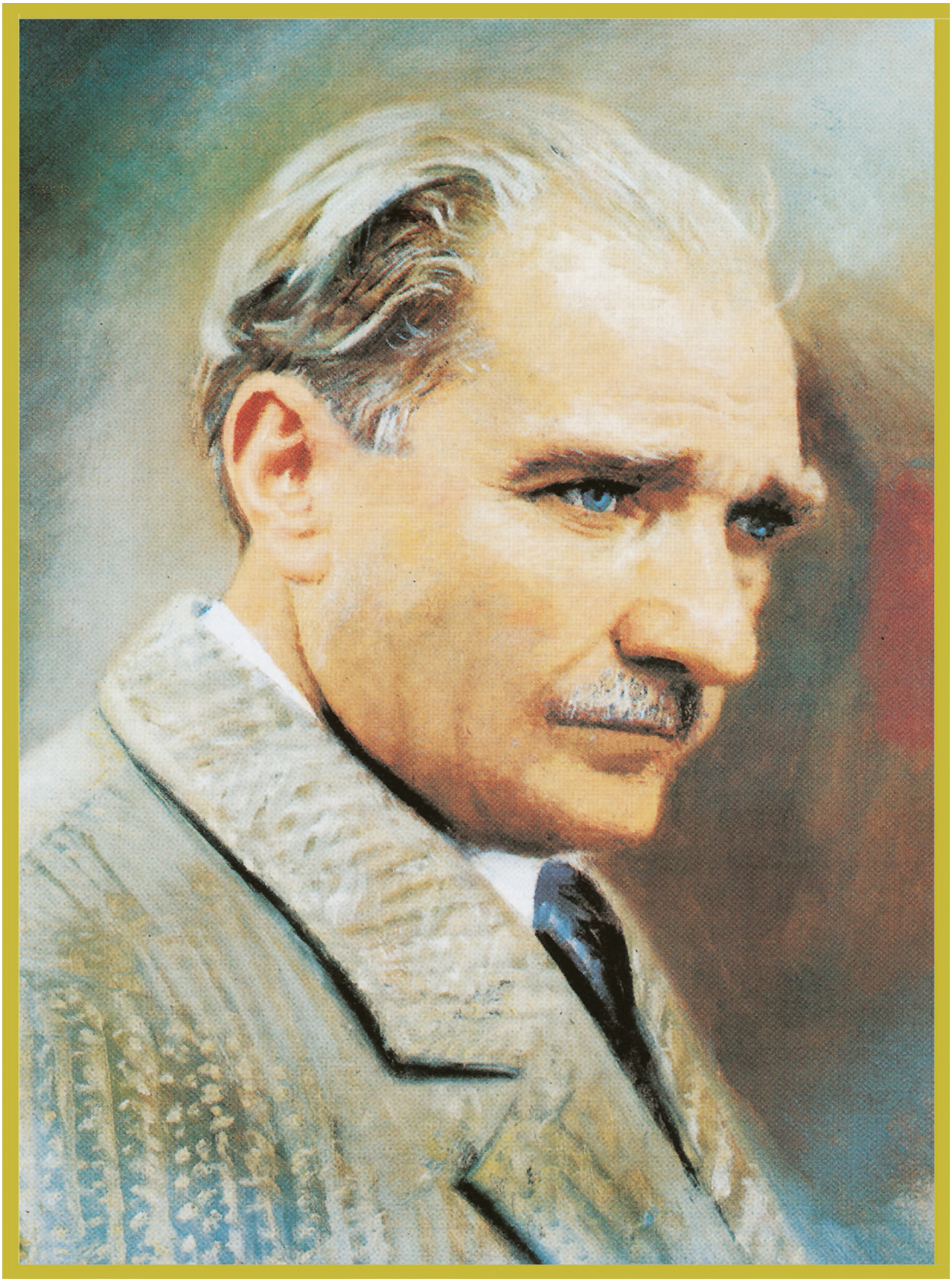
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

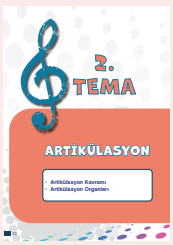
KİTABIMIZI TANIYALIM....8

1. TEMA: İNSAN SESİ....10

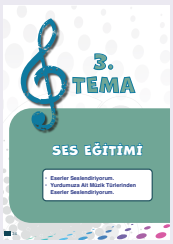
ERGENLİK DÖNEMİNDE SES DEĞİŞİMİ....12
DEĞERLENDİRME SORULARI....16
ERGENLİK DÖNEMİNDE SES SAĞLIĞI....17
DEĞERLENDİRME SORULARI....19
1. TEMA SONU DEĞERLENDİRME SORULARI....20

2. TEMA: ARTİKÜLASYON....22

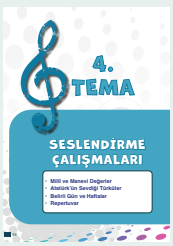
ARTİKÜLASYON KAVRAMI....24
DEĞERLENDİRME SORULARI....27
ARTİKÜLASYON ORGANLARI....28
DEĞERLENDİRME SORULARI....30
2. TEMA SONU DEĞERLENDİRME SORULARI....32

3. TEMA: SES EĞİTİMİ....34

ESERLER SESLENDİRİYORUM....36
DEĞERLENDİRME SORULARI....45
YURDUMUZA AİT MÜZİK TÜRLERİLERİNDEN ESERLER SESLENDİRİYORUM....46
DEĞERLENDİRME SORULARI....54
3. TEMA SONU DEĞERLENDİRME SORULARI....55
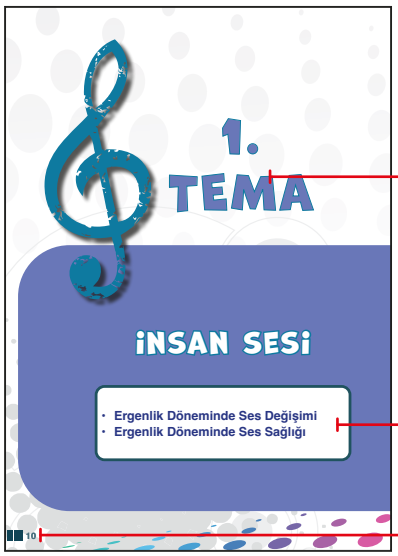
4. TEMA: SESLENDİRME ÇALIŞMALARI....56

MİLLÎ VE MANEVİ DEĞERLER....58
DEĞERLENDİRME SORULARI....68
ATATÜRK'ÜN SEVDİĞİ TÜRKÜLER....71
DEĞERLENDİRME SORULARI....73
BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR....74
DEĞERLENDİRME SORULARI....84
REPERTUVAR ÇALIŞMALARI....85
DEĞERLENDİRME SORULARI....86
4. TEMA SONU DEĞERLENDİRME SORULARI....87

SÖZLÜK....88
KAYNAKÇA....92
CEVAP ANAHTARI....93
GÖRSEL VE GENEL AĞ KAYNAKÇASI....93
TÜRKİYE'NİN MÜLKİ İDARE BÖLÜMLERİ İLE KARA VE DENİZ KOMŞULARI HARİTASI....95
TÜRK DÜNYASI HARİTASI....96

KİTABIMIZI TANIYALIM

Tema numarası

Temadaki ana konu başlıkları

Kitaptaki sayfa numaraları

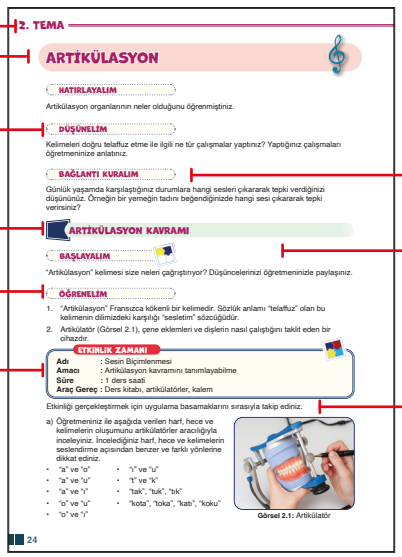

Temanın amaçları

Temada geçen kelime ve kavramlar

Tema özet içeriği

EBA'daki tema alanı

Tema numarası

Tema başlığı

Tema ile ilgili ön değerlendirme soruları

Temadaki ana konu başlıkları

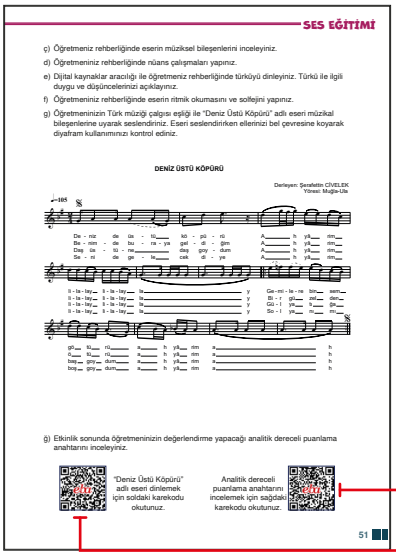
Konu ile ilgili bilgiler

Etkinlik ile ilgili bilgiler

Tema ile ilgili köprü kurma

Konuya hazırlık bölümü

Etkinliğin uygulama basamakları

SES EĞİTİMİ

ç) Öğretmeniz rehberliğinde eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

d) Öğretmeniniz rehberliğinde nüans çalışmaları yapınız.

e) Dijital kaynaklar aracılığı ile öğretmeniz rehberliğinde türküyü dinleyiniz. Türkü ile ilgili duygu ve düşüncelerinizi açıklayınız.

f) Öğretmeniniz rehberliğinde eserin ritmik okumasını ve solfejini yapınız.

g) Öğretmeninizin Türk müziği çalgısı eşliği ile "Deniz Üstü Köpürü" adlı eseri müzikal bileşenlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

DENİZ ÜSTÜ KÖPÜRÜ

Derleyen: Şerafettin CİVELEK
Yöresi: Muğla-Ula

ğ) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

"Deniz Üstü Köpürü" adlı eseri dinlemek için soldaki karekodu okutunuz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için sağdaki karekodu okutunuz.

51

Etkinlikte işlenen sosyal-duygusal öğrenme becerileri

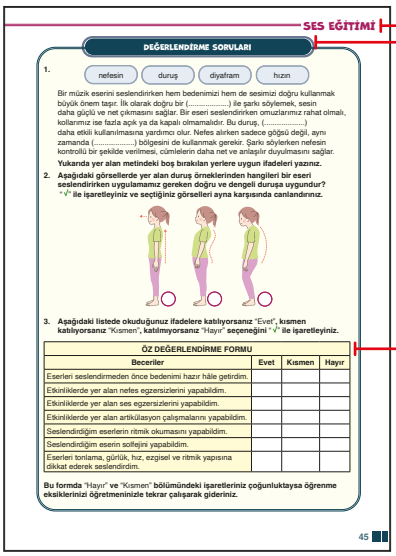
Etkinlikte işlenen erdem-değer-eylem çerçevesi

Etkinlikte işlenen eğilimler

Etkinlikte işlenen okuryazarlık becerileri

Değerlendirme ölçekleri ile ilgili karekod

Etkinlik ile ilgili karekod

SES EĞİTİMİ

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. nefesin | duruş | diyafram | hızın

Bir müzik eserini seslendirirken hem bedenimizi hem de sesimizi doğru kullanmak büyük önem taşır. İlk olarak doğru bir (.....) ile şarkı söylemek, sesin daha güçlü ve net çıkmasını sağlar. Bir eseri seslendirirken omuzlarımız rahat olmalı, kollarımız ise fazla açık ya da kapalı olmamalıdır. Bu duruş, (.....) daha etkili kullanılmasına yardımcı olur. Nefes alırken sadece göğsü değil, aynı zamanda (.....) bölgesini de kullanmak gerekir. Şarkı söylerken nefesin kontrollü bir şekilde verilmesi, cümlelerin daha net ve anlaşılır duyulmasını sağlar.

Yukarıda yer alan metindeki boş bırakılan yerlere uygun ifadeleri yazınız.

2. **Aşağıdaki görsellerde yer alan duruş örneklerinden hangileri bir eseri seslendirirken uygulamamız gereken doğru ve dengeli duruşa uygundur? "√" ile işaretleyiniz ve seçtiğiniz görselleri ayna karşısında canlandırınız.**

3. **Aşağıdaki listede okuduğunuz ifadelere katılıyorsanız** "Evet", **kısmen katılıyorsanız** "Kısmen", **katılmıyorsanız** "Hayır" **seçeneğini** "√" **ile işaretleyiniz.**

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU			
Beceriler	**Evet**	**Kısmen**	**Hayır**
Eserleri seslendirmeden önce bedenimi hazır hâle getirdim.			
Etkinliklerde yer alan nefes egzersizlerini yapabildim.			
Etkinliklerde yer alan ses egzersizlerini yapabildim.			
Etkinliklerde yer alan artikülasyon çalışmalarını yapabildim.			
Seslendirdiğim eserlerin ritmik okumasını yapabildim.			
Seslendirdiğim eserin solfejini yapabildim.			
Eserleri tonlama, gürlük, hız, ezgisel ve ritmik yapısına dikkat ederek seslendirdim.			

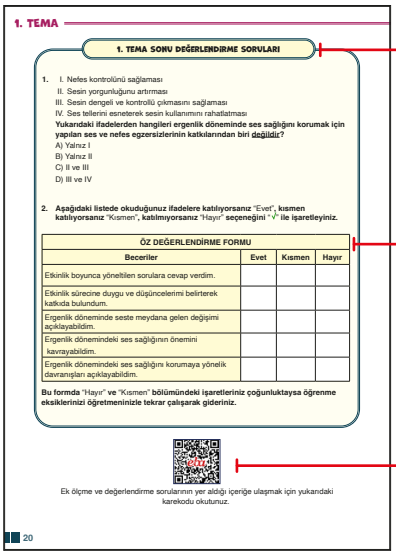
Bu formda "Hayır" **ve** "Kısmen" **bölümündeki işaretleriniz çoğunluktaysa öğrenme eksiklerinizi öğretmeninizle tekrar çalışarak gideriniz.**

45

Tema başlığı

Konuya ait değerlendirme soruları

Konuya ait öz değerlendirme bölümü

1. TEMA

1. TEMA SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

1. I. Nefes kontrolünü sağlaması
II. Sesin yorgunluğunu artırması
III. Sesin dengeli ve kontrollü çıkmasını sağlaması
IV. Ses tellerini esneterek sesin kullanımını rahatlatması
Yukarıdaki ifadelerden hangileri ergenlik döneminde ses sağlığını korumak için yapılan ses ve nefes egzersizlerinin katkılarından biri değildir?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) II ve III
D) III ve IV

2. **Aşağıdaki listede okuduğunuz ifadelere katılıyorsanız** "Evet", **kısmen katılıyorsanız** "Kısmen", **katılmıyorsanız** "Hayır" **seçeneğini** "√" **ile işaretleyiniz.**

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU			
Beceriler	**Evet**	**Kısmen**	**Hayır**
Etkinlik boyunca yönetilen sorulara cevap verdim.			
Etkinlik sürecine duygu ve düşüncelerimi belirterek katkıda bulundum.			
Ergenlik döneminde seste meydana gelen değişimi açıklayabildim.			
Ergenlik dönemindeki ses sağlığının önemini kavrayabildim.			
Ergenlik dönemindeki ses sağlığını korumaya yönelik davranışları açıklayabildim.			

Bu formda "Hayır" **ve** "Kısmen" **bölümündeki işaretleriniz çoğunluktaysa öğrenme eksiklerinizi öğretmeninizle tekrar çalışarak gideriniz.**

Ek ölçme ve değerlendirme sorularının yer aldığı içeriğe ulaşmak için yukarıdaki karekodu okutunuz.

20

Temaya ait değerlendirme soruları

Temaya ait öz değerlendirme bölümü

Temaya ait ek sorular ile ilgili karekod

1. TEMA

İNSAN SESİ

- Ergenlik Döneminde Ses Değişimi
- Ergenlik Döneminde Ses Sağlığı

Temada

- ergenlik döneminde seste meydana gelen değişimleri açıklamanız,
- ergenlik döneminde ses sağlığını korumaya yönelik davranışları açıklamanız

beklenmektedir.

ANAHTAR KAVRAMLAR

- değişim
- ergenlik dönemi
- ses
- ses sağlığı

EBA Tema Alanı

1. Tema Özeti

İNSAN SESİ

HATIRLAYALIM

İnsan sesinin oluşumunu ve ses sağlığını korumaya yönelik davranışları öğrenmiştiniz.

DÜŞÜNELİM

1. İnsan sesi nasıl oluşur? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.
2. Yetişkin bir bireyin sesi ile çocuk sesi arasında belirgin farklar bulunmaktadır. Bu farkların nedeni neler olabilir? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

BAĞLANTI KURALIM

1. Ergenlik döneminde vücutta ne gibi değişiklikler meydana gelir? Açıklayınız.
2. Yaşınız ilerledikçe sesiniz neden değişir? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.
3. Uzun süre bağırdığınızda sesiniz neden kısılır? Açıklayınız.

ERGENLİK DÖNEMİNDE SES DEĞİŞİMİ

BAŞLAYALIM

İlkokul 1. sınıftaki sesiniz ile şimdiki sesiniz arasında ne gibi değişiklikler var? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

ÖĞRENELİM

Ergenlik döneminde kişinin fiziksel yapısıyla ses tellerinin anatomik yapısı da değişir. Bu nedenle kişinin sesinde bazı değişiklikler meydana gelir.

Görsel 1.1: Ergenlik döneminde fiziksel değişim

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Bizdeki Değişim
Amacı : Ergenlik döneminde seste meydana gelen değişimi açıklayabilme
Süre : 1 ders saati
Araç Gereç: Ders kitabı, lastik, kalem

Etkinliği gerçekleştirmek için uygulama basamaklarını sırasıyla takip ediniz.

a) Ergenlik döneminde bedende oluşan fizyolojik değişimin ses üzerinde nasıl bir etkisi olduğu düşününüz. Düşüncelerinizi öğretmeniniz ile paylaşınız.

b) Aşağıdaki hikâyeyi okuyunuz.

BİZDEKİ DEĞİŞİM

Keyifle geçen yaz tatili bitmişti. Okulun ilk günüydü. Öğrenciler hem öğretmenlerini hem de sınıf arkadaşlarını çok özlemişlerdi. Ahmet, Cemal, Ezgi ve Duygu sınıfa girdiler. Ancak birbirlerini görünce çok şaşırdılar.

Ahmet ve Cemal'in sesi kalınlaşmış, Duygu ve Ezgi'nin ise boyu uzamıştı. Öğrenciler bu değişimlerin sebebini anlayamamıştı. Ahmet, Cemal, Ezgi ve Duygu bu değişimlerin sebebini düşünürken sınıfa Zeynep Öğretmen geldi. Öğrencilere gülümseyerek sordu:

—Yaz tatilinde neler yaptınız çocuklar?

Öğrenciler ile yaz tatilinde neler yaptıklarını anlatırken Duygu hâlâ bu değişimin nedenini merak ediyordu. Duygu parmak kaldırdı ve Zeynep Öğretmen'e bir soru sordu:

—Öğretmenim biz Ahmet, Cemal ve Ezgi ile bu tatil dönüşü birbirimizi görünce çok şaşırdık. Hem sesimiz hem de görüntümüzün değiştiğini fark ettik. Bizdeki bu değişimlerin nedeni neler olabilir?

Zeynep Öğretmen:

—Çocuklar, tatil dönüşü birbirinizi değişmiş bulmanız, birbirinizde değişimler gözlemlemiş olmanız normal bir durumdur. Dünyadaki her canlı gibi bizler de büyüyoruz, değişiyoruz ve gelişiyoruz. Çocukluktan yetişkinliğe geçmenin ilk adımına ise "Ergenlik Dönemi" deniyor.

Ahmet çok şaşırdı ve şöyle yanıt verdi:

—Öğretmenim boyumuz uzuyor, büyüyoruz. Sesimiz de mi büyüyor?

Zeynep Öğretmen gülümseyerek cevap verdi:

—Evet Ahmet, sesimiz de büyüyor. Boğazımızda bulunan gırtlağımız büyür, onun içerisinde bulunan ses telleri uzar ve bu yüzden sesimiz de kalınlaşır.

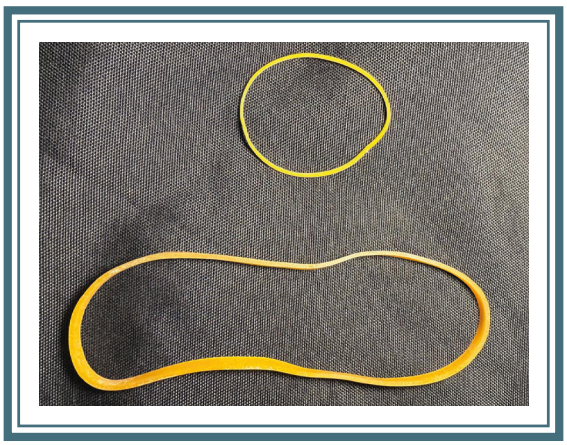
Ahmet, Cemal, Ezgi ve Duygu'nun aklındaki sorular da böylelikle yanıt bulmuş oldu.

c) Okuduğunuz hikâyeye göre aşağıdaki soruları cevaplayınız. Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

1. Ahmet, Cemal, Ezgi ve Duygu'nun şaşırmalarına sebep olan durum neydi?
2. Ahmet, Cemal, Ezgi ve Duygu'daki değişimlerin nedeni neler olabilir?
3. Ahmet ve Cemal'in sesindeki değişimler nasıl meydana gelmişti?

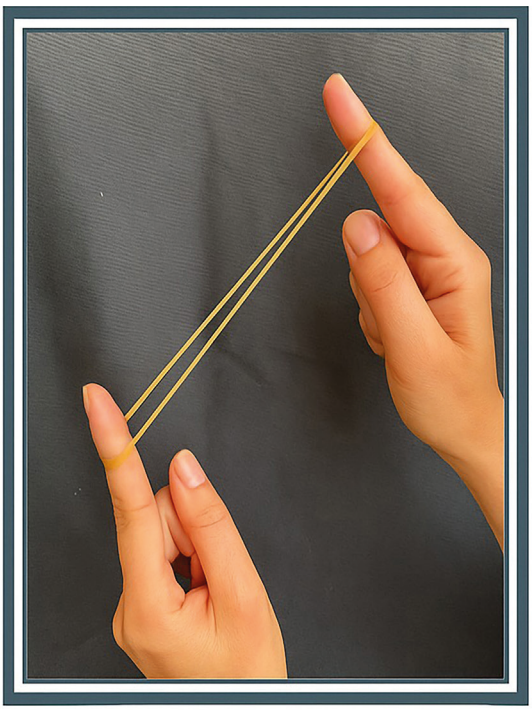
ç) Ergenlik döneminde ses tellerinizde meydana gelen değişimleri fark etmeniz ve bu değişimlerin sesiniz üzerindeki etkisini anlamanız için aşağıda verilen yönergeleri uygulayınız.

- Bir adet kalın, bir adet ince olmak üzere birbirinden farklı iki lastik alınız.

Görsel 1.2: İnce ve kalın lastik

- Lastikleri tek tek gererek titreştiriniz. Lastikten çıkan sesi dinleyiniz.

Görsel 1.3: Gerilmiş ince lastik

Görsel 1.4: Gerilmiş kalın lastik

- Hangi lastiğin kalın ses çıkardığını belirleyiniz. Bu durumun nedenini öğretmeniniz ile tartışınız.

d) Aşağıda ergenlik dönemindeki fizyolojik değişimi temsil eden görselleri (Görsel 1.5 ve 1.6) inceleyiniz. Ergenlik dönemindeki bu değişimlerin sesinizdeki etkilerini düşününüz. Düşüncelerinizi öğretmeninize açıklayınız.

Görsel 1.5: Çocukluk dönemi

Görsel 1.6: Ergenlik dönemi

e) Ses tonunuzdaki değişiklikleri düşününüz. Bu değişiklikler doğrultusunda kendi ses tonunuzun özelliklerini aşağıda boş bırakılan alana yazarak açıklayınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

f) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı gözlem formunu inceleyiniz.

Ergenlik dönemi ses değişimi ile ilgili içeriğe ulaşmak için yukarıdaki karekodu okutunuz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Atlas, Doğa, Tuna ve Arya ergenlik döneminde seste meydana gelen değişimler hakkında sohbet ederek bilgilerini gözden geçiriyorlardı.

Aşağıda geçen konuşmalara göre ergenlik döneminde seste meydana gelen değişimler ile ilgili yanlış ifade kullandığını düşündüğünüz kişinin ismi altında bulunan kutucuğu işaretleyiniz.

2.
I. Sesin incelmesi
II. Sesin kalınlaşması
III. Gırtlağın büyümesi
IV. Nefesin güçlenmesi
V. Ses tellerinin kısalması

Yukarıdaki ifadelerden hangileri ergenlik döneminde ses ile ilgili meydana gelen değişimlerdir?

A) I ve V
B) II ve III
C) II ve IV
D) IV ve V

Gözlem formunu incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

ERGENLİK DÖNEMİNDE SES SAĞLIĞI

BAŞLAYALIM

Ergenlik döneminde ses sağlığı için nelere dikkat etmek gerekir? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Sesimi Koruyorum
Amacı : Ergenlik dönemindeki ses sağlığının önemini açıklayabilme
Süre : 1 ders saati
Araç Gereç: Ders kitabı, kalem

Etkinliği gerçekleştirmek için uygulama basamaklarını sırasıyla takip ediniz.

a) Ses, kişinin kimliğinin bir parçasıdır. Bu nedenle sesin korunması gerekir. Buna göre aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

asitli içecekler | **ses sınırlarına** | **ses** | **dengeli** | **düzenli**

- Şarkı söylerken …….. dikkat edilmelidir.
- Günlük yaşamda ses seviyesi ……..... kullanılmalıdır.
- Ses ve nefes egzersizleri yaparak ……..... güçlendirilmelidir.
- Ses sağlığının korunması için ……..... tüketilmemelidir.

b) Aşağıdaki metinde verilen boşlukları uygun sözcükler ile doldurunuz.

sesi | **uzadığı** | **ses** | **kısaldığı**

Ses, kimliğin bir parçasıdır. Her insanın ..... kendine özgüdür. Ergenlik döneminde kişinin ses telleri .....rezonans boşlukları genişlediği ve ses üretme organları geliştiği için ses değişir. Ergenlik döneminde sesin kırılması (çatlaması), ton tutma güçlüğü (detone), fazla hava kaybı gibi durumlarla karşılaşılabilir. Bu nedenle ergenlik döneminde.....sağlığına daha fazla özen gösterilmelidir. Sağlıklı bir ses bireyin kendini ifade etme gücünü artırır.

c) “Ergenlik döneminde ses sağlığının önemi” ile ilgili düşüncelerinizi aşağıda boş bırakılan alana yazarak açıklayınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ç) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı gözlem formunu inceleyiniz.

UNUTMAYINIZ

DİKKAT!

Sesinizi doğru kullanmak hem kendinize hem de çevrenize göstereceğiniz bir özen şeklidir. Doğru kullanılan ses hem sözlü ifadeyi güçlendirir hem de ses sağlığınızı korur.

DİKKAT!

Ses sağlığını korumak için yeterli, dengeli ve sağlıklı beslenmelisiniz.

DİKKAT!

Ergenlik döneminde karşılaşılan ses kırılması, ton tutma güçlüğü, fazla hava kaybı gibi durumlar uzun süre devam ederse doktora başvurmalısınız.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. **Ergenlik döneminde ses sağlığını koruma açısından doğru olan davranışları** "DOĞRU" **listesine, yanlış olan davranışları** "YANLIŞ" **listesine yazınız.**

Bol su tüketmek	Çok sıcak içecekler tüketmek
Ses ve nefes egzersizleri yapmak	Çok acı yiyecekler tüketmek
Asitli içecekler tüketmek	Ilık bitki çayları tüketmek

DOĞRU

.....
.....
.....
.....
.....
.....

YANLIŞ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. **Ergenlik döneminde seste meydana gelen değişimleri düşününüz. Bu değişimlerin neler olduğunu ve nedenlerini öğretmeninize açıklayınız.**

Gözlem formunu incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

1. TEMA SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

1. I. Nefes kontrolünü sağlaması
II. Sesin yorgunluğunu artırması
III. Sesin dengeli ve kontrollü çıkmasını sağlaması
IV. Ses tellerini esneterek sesin kullanımını rahatlatması

Yukarıdaki ifadelerden hangileri ergenlik döneminde ses sağlığını korumak için yapılan ses ve nefes egzersizlerinin katkılarından biri değildir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) II ve III
D) III ve IV

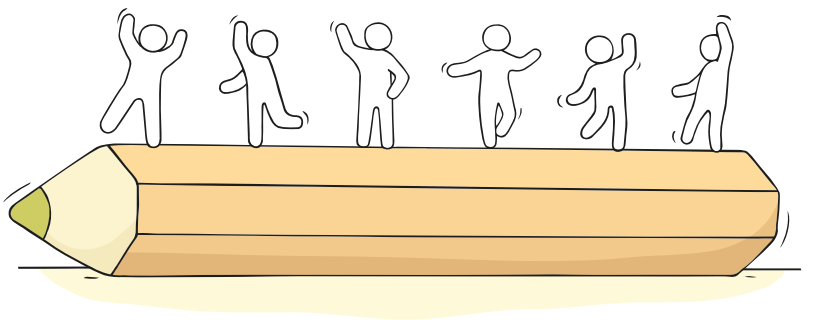
2. Aşağıdaki listede okuduğunuz ifadelere katılıyorsanız "Evet"**, kısmen katılıyorsanız** "Kısmen"**, katılmıyorsanız** "Hayır" **seçeneğini "√" ile işaretleyiniz.**

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU			
Beceriler	**Evet**	**Kısmen**	**Hayır**
Etkinlik boyunca yöneltilen sorulara cevap verdim.			
Etkinlik sürecine duygu ve düşüncelerimi belirterek katkıda bulundum.			
Ergenlik döneminde seste meydana gelen değişimi açıklayabildim.			
Ergenlik dönemindeki ses sağlığının önemini kavrayabildim.			
Ergenlik dönemindeki ses sağlığını korumaya yönelik davranışları açıklayabildim.			

Bu formda "Hayır" **ve** "Kısmen" **bölümündeki işaretleriniz çoğunluktaysa öğrenme eksiklerinizi öğretmeninizle tekrar çalışarak gideriniz.**

Ek ölçme ve değerlendirme sorularının yer aldığı içeriğe ulaşmak için yukarıdaki karekodu okutunuz.

NOTLARIM

2. TEMA

ARTİKÜLASYON

- Artikülasyon Kavramı
- Artikülasyon Organları

Temada

- artikülasyon kavramını tanımlamanız,
- artikülasyon organlarının isimlerini sırasıyla saymanız,
- artikülasyon organlarını bedeninizde gösterebilmeniz

beklenmektedir.

ANAHTAR KAVRAMLAR

- artikülasyon
- beden
- organ

EBA Tema Alanı

2. Tema Özeti

ARTİKÜLASYON

HATIRLAYALIM

Artikülasyon organlarının neler olduğunu öğrenmiştiniz.

DÜŞÜNELİM

Kelimeleri doğru telaffuz etme ile ilgili ne tür çalışmalar yaptınız? Yaptığınız çalışmaları öğretmeninize anlatınız.

BAĞLANTI KURALIM

Günlük yaşamda karşılaştığınız durumlara hangi sesleri çıkararak tepki verdiğinizi düşününüz. Örneğin bir yemeğin tadını beğendiğinizde hangi sesi çıkararak tepki verirsiniz?

ARTİKÜLASYON KAVRAMI

BAŞLAYALIM

"Artikülasyon" kelimesi size neleri çağrıştırıyor? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

ÖĞRENELİM

1. "Artikülasyon" Fransızca kökenli bir kelimedir. Sözlük anlamı "telaffuz" olan bu kelimenin dilimizdeki karşılığı "sesletim" sözcüğüdür.
2. Artikülatör (Görsel 2.1), çene eklemleri ve dişlerin nasıl çalıştığını taklit eden bir cihazdır.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Sesin Biçimlenmesi
Amacı : Artikülasyon kavramını tanımlayabilme
Süre : 1 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, artikülatörler, kalem

Etkinliği gerçekleştirmek için uygulama basamaklarını sırasıyla takip ediniz.

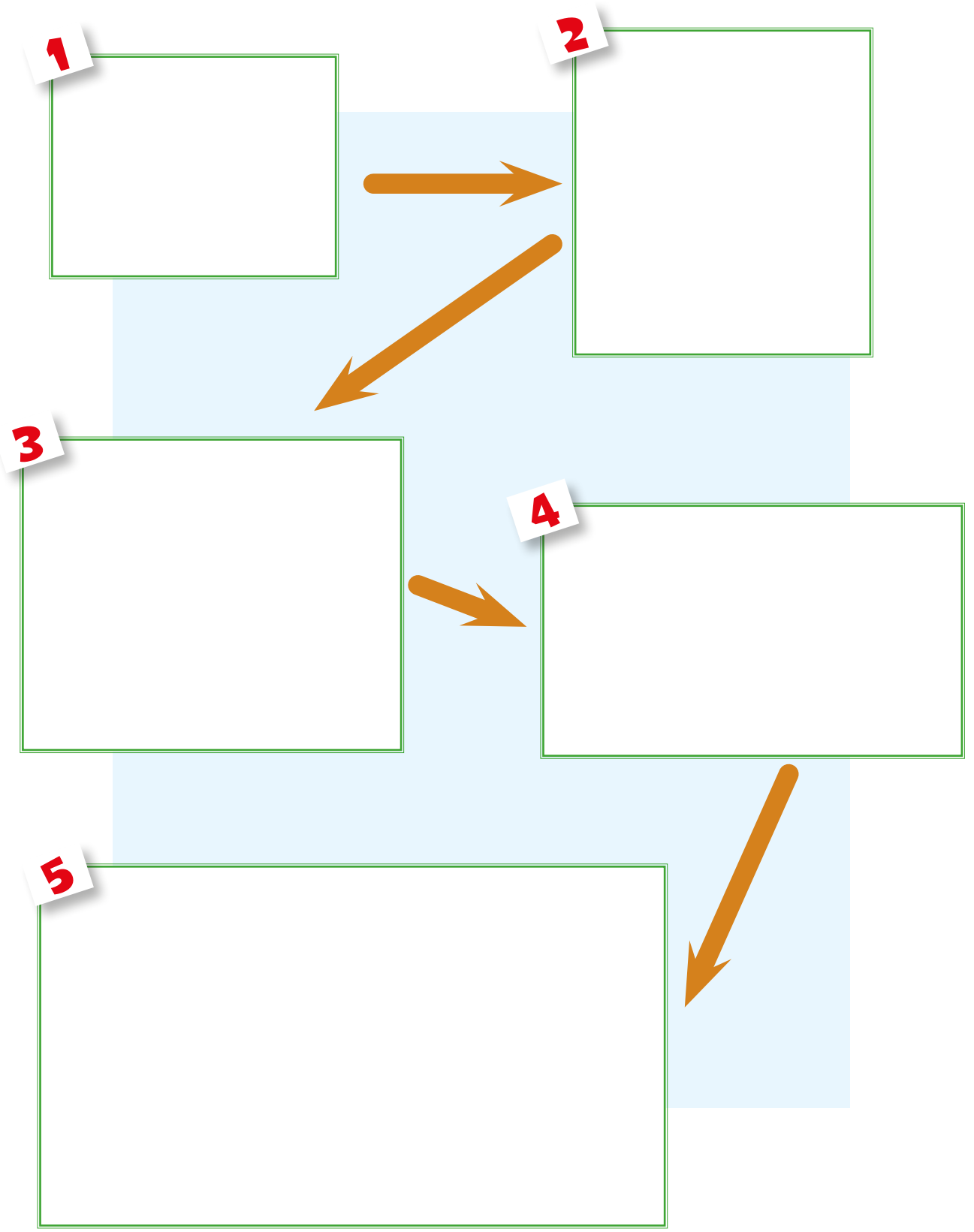
a) Öğretmeniniz ile aşağıda verilen harf, hece ve kelimelerin oluşumunu artikülatörler aracılığıyla inceleyiniz. İncelediğiniz harf, hece ve kelimelerin seslendirme açısından benzer ve farklı yönlerine dikkat ediniz.

- "a" ve "o"
- "a" ve "u"
- "a" ve "ı"
- "o" ve "u"
- "o" ve "ı"
- "ı" ve "u"
- "t" ve "k"
- "tak", "tuk", "tık"
- "kota", "toka", "katı", "koku"

Görsel 2.1: Artikülatör

b) Aşağıdaki boşluklara bir ağaç tohumundan yola çıkarak bir ormanın oluşum evrelerini çiziniz.

c) Resimdeki tohumun “ses titreşimleri” olduğunu düşününüz. Kelimenin oluşum sürecinde sesi biçimlendiren parçaları ve bu parçalar arasındaki ilişkileri aşağıdaki alana yazınız.

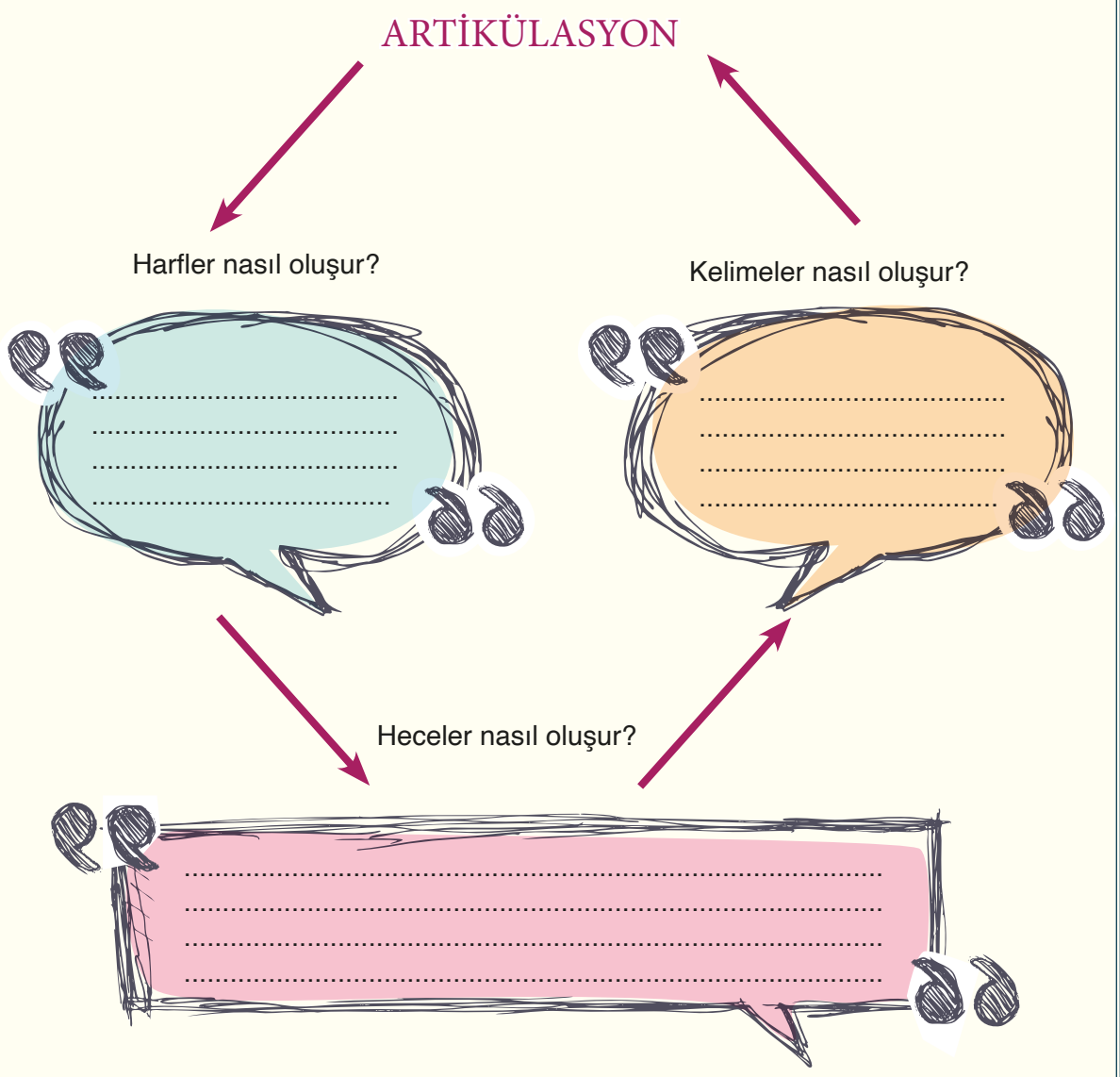
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ç) “Sesin Biçimlenmesi” ve “Sesi Biçimlendiren Parçalar” etkinlikleri sürecinde edindiğiniz bilgi ve deneyimleri düşününüz. Bu bilgi ve deneyimler doğrultusunda artikülasyonun tanımını aşağıda boş bırakılan alana yazınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

DEĞERLENDİRME SORULARI

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

ARTİKÜLASYON ORGANLARI

BAŞLAYALIM

- "Artikülasyon organları" ifadesi size neleri çağrıştırıyor? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.
- Artikülasyon organlarının vücudunuzdaki yerini biliyor musunuz? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

BAĞLANTI KURALIM

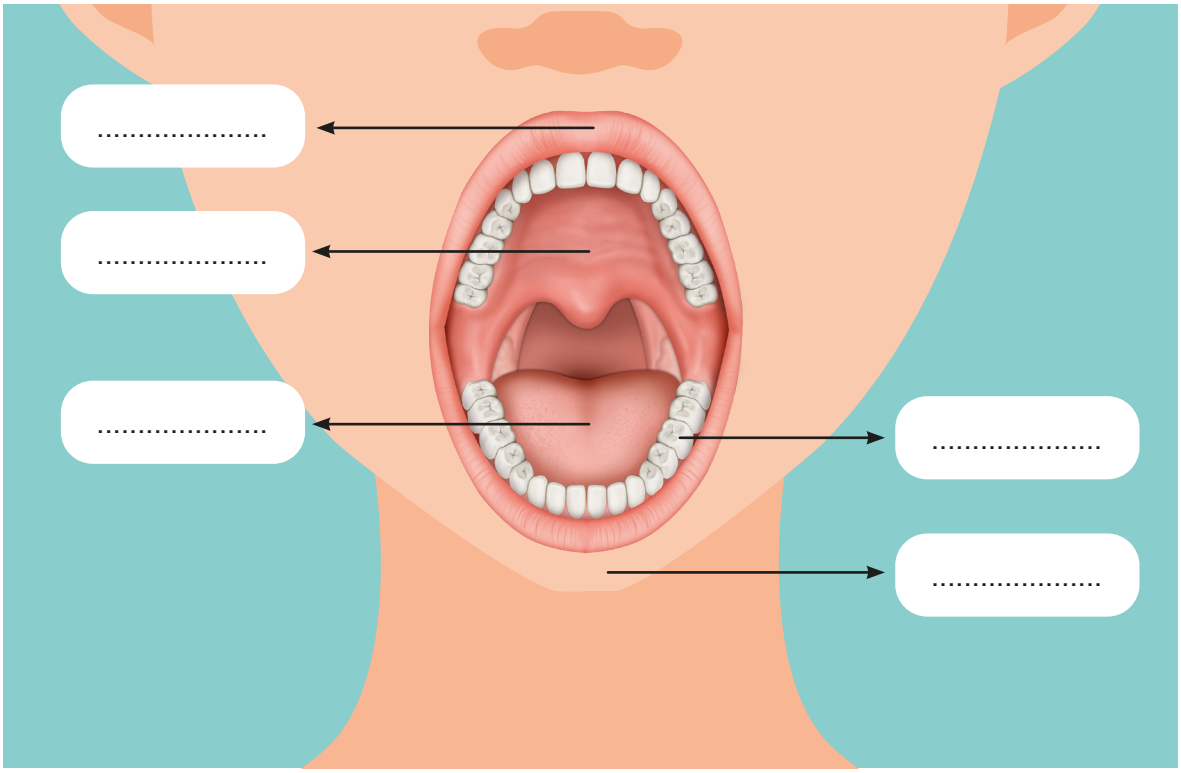
- Sessiz olması için uyaracağınız birine "Şşşşş" derken bu sesi biçimlendirmek için sizce hangi artikülasyon organı görev alır? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.
- Sesin oluşumu hakkındaki bilgilerinizi hatırlayınız. Artikülasyon organlarının yeri neden baş bölgesinde bulunur? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Artikülasyon Organları
Amacı : Artikülasyon organlarının isimlerini sırasıyla sayabilme
Süre : 1 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, kalem

Etkinliği gerçekleştirmek için uygulama basamaklarını sırasıyla takip ediniz.

a) Aşağıdaki görseli (Görsel 2.2) öğretmeniniz ile inceleyiniz. Artikülasyon organlarının isimlerini sırasıyla numaralandırarak görsel üzerine yazınız.

Görsel 2.2: Artikülasyon organları

b) Aşağıda verilen görselde boş bırakılmış alanları doldurunuz.

Artikülasyon organlarının tanımını yazınız.

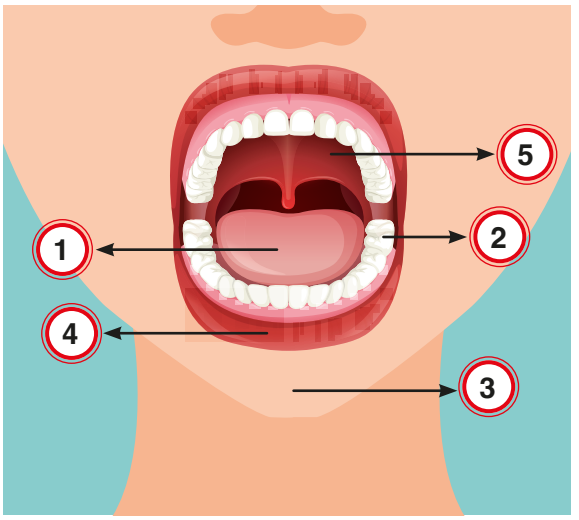
Artikülasyon organlarının özelliklerini yazınız.

ARTİKÜLASYON ORGANLARI

Sesin oluşum sürecini düşünerek artikülasyon organlarının isimlerini sırasıyla yazınız.

Sesin oluşumuna katkı sağlayan ancak artikülasyon organları arasında yer almayan organlara örnekler yazınız.

c) Aşağıdaki görseli (Görsel 2.3) inceleyiniz. Cümlelerin yanındaki boşluklara uygun numaraları yazarak ilgili organın yerini vücudunuzda gösteriniz.

Görsel 2.3: Artikülasyon organları

Ağzın üst kısmında, ön dişlerin arkasında yer alır. .....

Ağzın alt kısmında, alt dişlerin arkasında yer alır. .....

Alt ve üst çenede yer alır. .....

Yüzün ön kısmında, dişlerin önünde yer alır. .....

Ağzın hemen altında, boynun üstünde yer alır. .....

Artikülasyon organları ile ilgili içeriğe ulaşmak için yukarıdaki karekodu okutunuz.

ç) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı kontrol listesini inceleyiniz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

İNSAN SESİ

İnsan sesinin oluşumunda havanın etkisi nedir?

.....
.....
.....
.....

İnsan sesinin oluşumunda artikülasyon organlarının işlevi nedir?

.....
.....
.....
.....

İnsan sesinin oluşumunda rezonans bölgelerinin işlevi nedir?

.....
.....
.....
.....

2. Aşağıda verilen ifadelerle organların yanındaki boşlukları uygun numaraları yazarak eşleştiriniz.

1	"b" sesi çıkarmak için ağzın ön kısmı kapanır.	Dil	....
2	"t" sesini çıkarmak için dil ucuyla dokunmak gerekir.	Çene	....
3	"a" sesini çıkarmak için aşağı yönde hareket etmesi gerekir.	Dişler	....
		Dudaklar	....
		Damak	....

3. "kil" hecesini söyleyen biri dilinin ağız boşluğunun üst kısmına dokunduğunu fark ediyor. **Bu duruma göre heceyi söylemek için hangi artikülasyon organları görev almıştır?**

A) Dudak - Diş

B) Dil - Dudak

C) Dil - Yumuşak damak

D) Gırtlak - Burun

Kontrol listesini incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

2. TEMA SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Aşağıdaki tabloya her bir sesin oluşumu ile ilgili organı işaretleyerek "dondurma" kelimesini hecelerken en çok hangi artikülasyon organları kullanıldığını yazınız.

HECE	DİL	DİŞ	ÇENE	DAMAK	DUDAK
don					
dur					
ma					

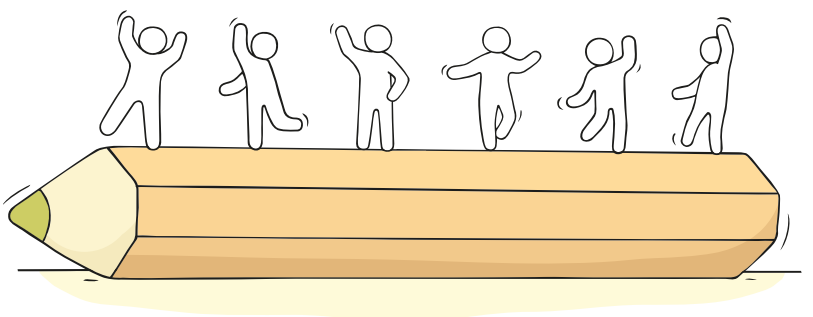
2. Aşağıdaki listede okuduğunuz ifadelere katılıyorsanız "Evet"**, kısmen katılıyorsanız** "Kısmen"**, katılmıyorsanız** "Hayır" **seçeneğini "√" ile işaretleyiniz.**

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU			
Beceriler	**Evet**	**Kısmen**	**Hayır**
Artikülasyonun tanımını yapabildim.			
Artikülasyon organlarının yerini vücudumda gösterebildim.			
Artikülasyon organlarını sırasıyla sayabildim.			

Bu formda "Hayır" **ve** "Kısmen" **bölümündeki işaretleriniz çoğunluktaysa öğrenme eksiklerinizi öğretmeninizle tekrar çalışarak gideriniz.**

Ek ölçme ve değerlendirme sorularının yer aldığı içeriğe ulaşmak için yukarıdaki karekodu okutunuz.

NOTLARIM

3. TEMA

SES EĞİTİMİ

- Eserler Seslendiriyorum.
- Yurdumuza Ait Müzik Türlerinden Eserler Seslendiriyorum.

Temada

- düzeyinize uygun eser seslendirme çalışmaları yapmanız,
- yurdumuza ait eserler seslendirmeniz

beklenmektedir.

ANAHTAR KAVRAMLAR

- arpej
- askerî müzik
- dinî müzik
- giderek hızlanma
- giderek yavaşlama
- hafif
- kuvvetli
- legato
- nefes
- non legato
- nota
- ses
- staccato (stakado)
- Türk halk müziği
- Türk sanat müziği

EBA Tema Alanı

3. Tema Özeti

SES EĞİTİMİ

HATIRLAYALIM

Bir eseri seslendirmeye başlamadan önce bedeninizi hazır hâle getirmek için çalışmalar yapmayı, eserleri seslendirirken uygun söyleme teknikleri kullanmayı ve müzikal bileşenleri uygulayarak eser seslendimeyi öğrenmiştiniz.

DÜŞÜNELİM

1. Eser seslendirme ile ilgili yaptığınız çalışmaları hatırlayınız. Hatırladığınız bu çalışmaları öğretmeniniz ile paylaşınız.
2. Doğru duruşun şarkı söylemedeki etkisi nedir? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.
3. Bildiğiniz bir şarkıyı ses ve nefes kontrolü, tonlama ve gürlük durumuna dikkat ederek seslendiriniz.

BAĞLANTI KURALIM

1. Yurdumuza ait müzik türlerinden hangi eserleri biliyorsunuz? Bu eserlere örnekler veriniz.
2. Yurdumuza ait müziklerden bir türkü belirleyiniz. Seçtiğiniz türküyü drama yöntemi kullanarak canlandırınız. Bu türkünün konusu ile kendi yaşantınız arasında bir bağ var mı? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.
3. Günlük hayatta çevremizdeki bireylerle sağlıklı iletişim kurabilmek için uygun ses tonlaması, doğru nefes alabilme gibi tekniklere dikkat edilmesi etkili iletişim becerilerini artırmaktadır. Kambur duran bir kişi ile doğru duruş sergileyen bir kişinin konuşmaları arasında ne gibi farklılıklar vardır? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

ESERLER SESLENDİRİYORUM

BAŞLAYALIM

Ses çalışmaları ve seslendirme uygulamaları yaparken doğru duruş sağlayabilmek için neler yapılabilir? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

ÖĞRENELİM

Bir eseri seslendirirken doğru bir duruş sergilemek ifade gücünüzü artırır. Bu sayede seslendirdiğiniz eserin duygusunu dinleyicilere daha güçlü bir şekilde aktarabilirsiniz.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Dondurmam Buz
Amacı : Düzeyine uygun eserler seslendirebilme
Süre : 2 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, eşlik çalgısı, piyano

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

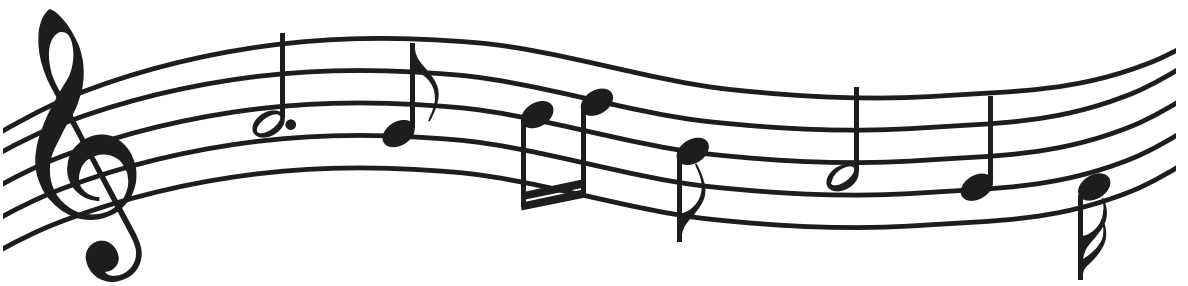
a) Aşağıda verilen nefes egzersizlerini "s" sesi ile öğretmeniniz rehberliğinde uygulayınız.
   - Nefes alıp 10 saniye nefesinizi tutunuz. Ardından 10 saniye kesintisiz bağlı (legato) nefes veriniz.
   - Nefes alıp 10 saniye nefesinizi tutunuz. Ardından 10 saniye kesik (staccato) şeklinde nefes veriniz.
   - 4 saniye nefes alın, 4 saniye nefes tutunuz. Ardından 8 saniye kesintisiz bağlı (legato) nefes veriniz.
   - 4 saniye nefes alın, 4 saniye nefes tutunuz. Ardından 8 saniye kesik (staccato) şeklinde nefes veriniz.

b) Ses çalışmaları yaparken ve bir eseri seslendirirken doğru duruş sergileyebilmek için neler yapılır? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

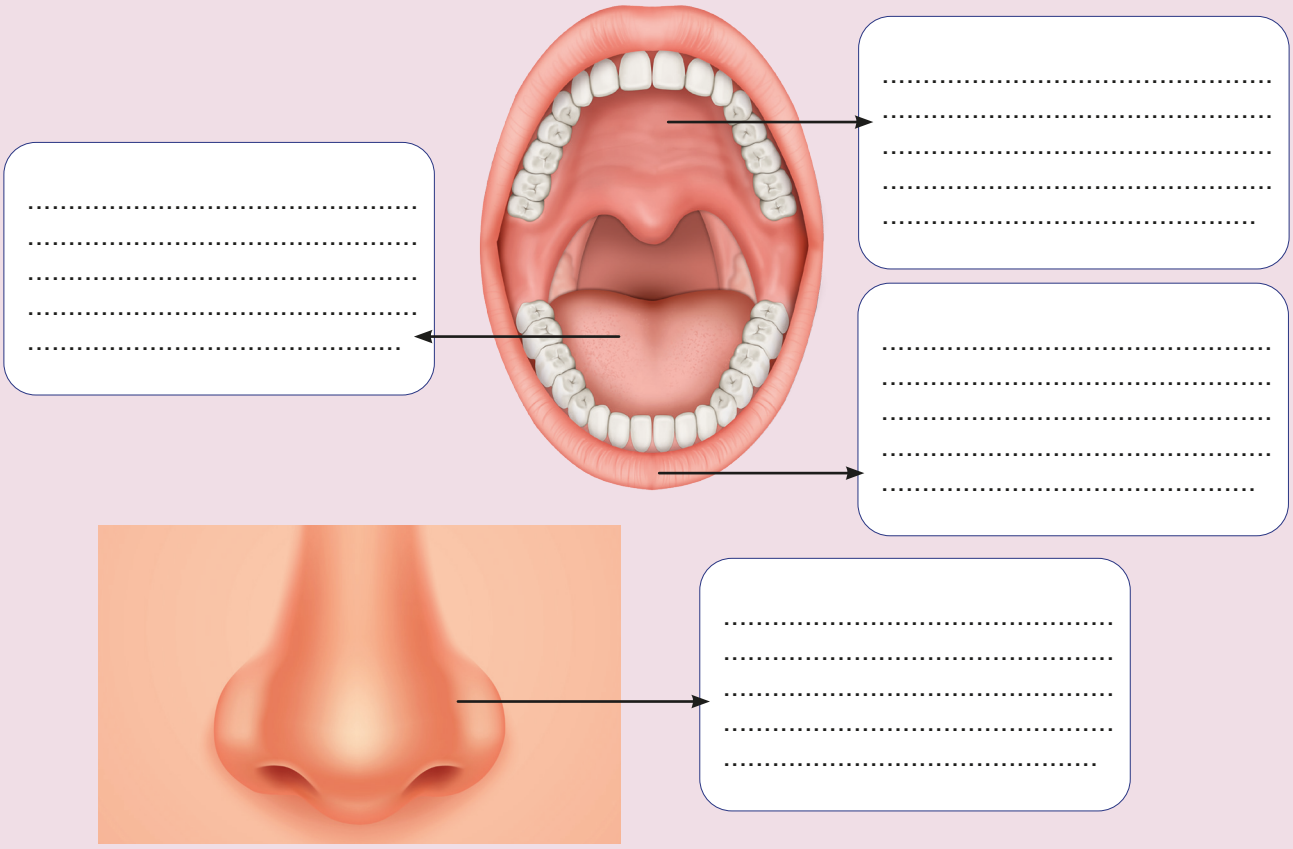
c) Ayna karşısında dik, dengeli ve rahat bir duruş pozisyonu alınız. Ellerinizi belinize koyunuz. Öğretmeninizin yönlendirmesiyle diyaframdan nefes alıp veriniz. Nefes alırken göğsünüzü değil karnınızı şişirip indirmeye özen gösteriniz.

ç) Öğretmeninizin Türk müziği enstrümanı eşliğinde basit makam dizilerinde ses egzersizleri yapınız.

d) Aşağıdaki çalışma adımlarını öğretmeniniz rehberliğinde uygulayınız. Verilen harf ve heceleri seslendiriniz.
   - "r", b" "m" ve "n" sesleri
   - "ba" ve "ra" heceleri
   - "ma", "me", "mi" heceleri
   - "bam", "bim" ve "bom" heceleri

e) Aşağıda daha önce öğrenmiş olduğunuz artikülasyon organlarının görselleri (Görsel 3.1) yer almaktadır. “r”, b” “m”, “n” sesleri ve “ba”, “ra”, “ma”, “me”, “mi”, “bam”, “bim”, “bom” hecelerini seslendiriniz. Bu ses ve heceleri seslendirirken vücudunuzda (dudak, burun, damak ve dil) titreşimleri nerede hissettiğinizi gözlemleyiniz. Seslendirme yaparken titreşimlerin hangi ses ya da hecede olduğunu, ilgili organın görseline ait kutucuğa yazınız.

Görsel 3.1: Artikülasyon organları

f) Doğru fonasyon ve artikülasyona yönelik öğretmeniniz rehberliğinde, piyano eşliği ile arpej, 5’li ve 6’lı aralıklar, yanaşık sesler ile ses çalışmaları yapınız.

g) Piyano (p), forte (f) ve mezzo forte (mf) gibi müzikal ifadelerin farklı duyguların anlatımını güçlendirdiğini öğrenmiştiniz. Aşağıdaki kısa-kesik nefes ve diyafram çalışmasını öğretmeniniz rehberliğinde nüanslara uygun biçimde yapınız.

15 kısa-kesik soluk sa sa sa sa sa sa sa sa sa sa sa sa sa sa sa

p *f* *mf*

ğ) Yan sayfada yer alan “Dondurmam Buz” adlı eserin sözlerini okuyunuz.
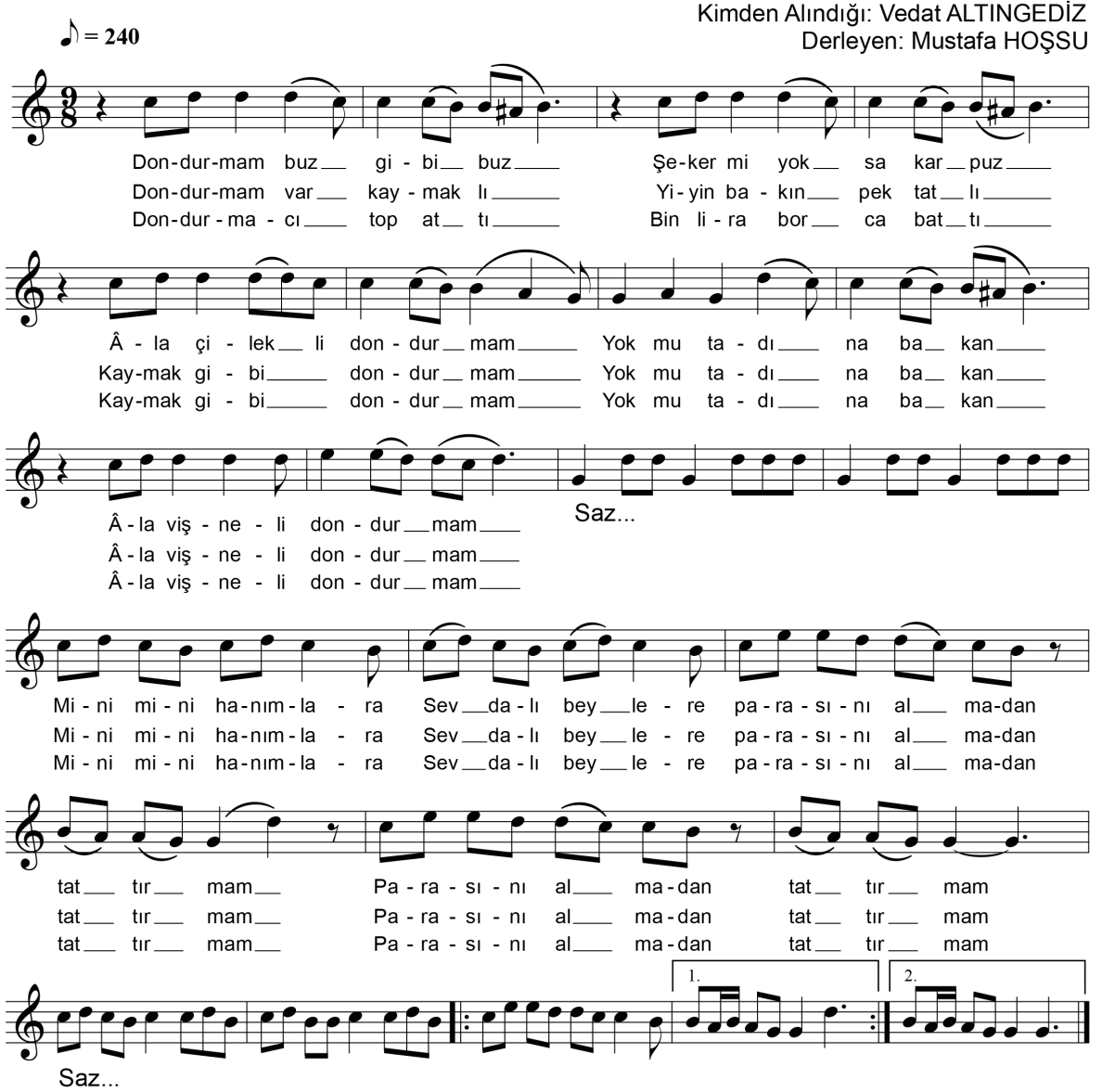
h) Öğretmeniniz rehberliğinde eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

ı) Öğretmeniniz rehberliğinde eserin ritmik okuma ve solfej çalışmasını yapınız.

i) Öğretmeninizin piyano eşliği ile eseri seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

DONDURMAM BUZ

Yöresi: İstanbul
Kimden Alındığı: Vedat ALTINGEDİZ
Derleyen: Mustafa HOŞSU

j) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : İzmir'in Kavakları
Amacı : Düzeyine uygun eserler seslendirebilme
Süre : 2 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, piyano

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Ayna karşısına geçiniz. Doğru ve dengeli bir duruş sergileyiniz. Ellerinizi bel çevresine koyunuz. Diyaframınızı kontrol ederek öğretmeniniz rehberliğinde ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Öğretmeniniz rehberliğinde artikülasyon çalışmaları yapınız. Heceleri seslendirirken titreşimleri hangi organlarınızda hissettiğinizi öğretmeninizle paylaşınız.

c) Öğretmeniniz rehberliğinde yan sayfada yer alan "İzmir'in Kavakları" adlı eserin tonlamalarına dikkat ederek sözlerini okuyunuz.

ç) Öğretmeniniz rehberliğinde eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz ve tonunu belirleyiniz. Eserin tonuna uygun gam çalışması yapınız.
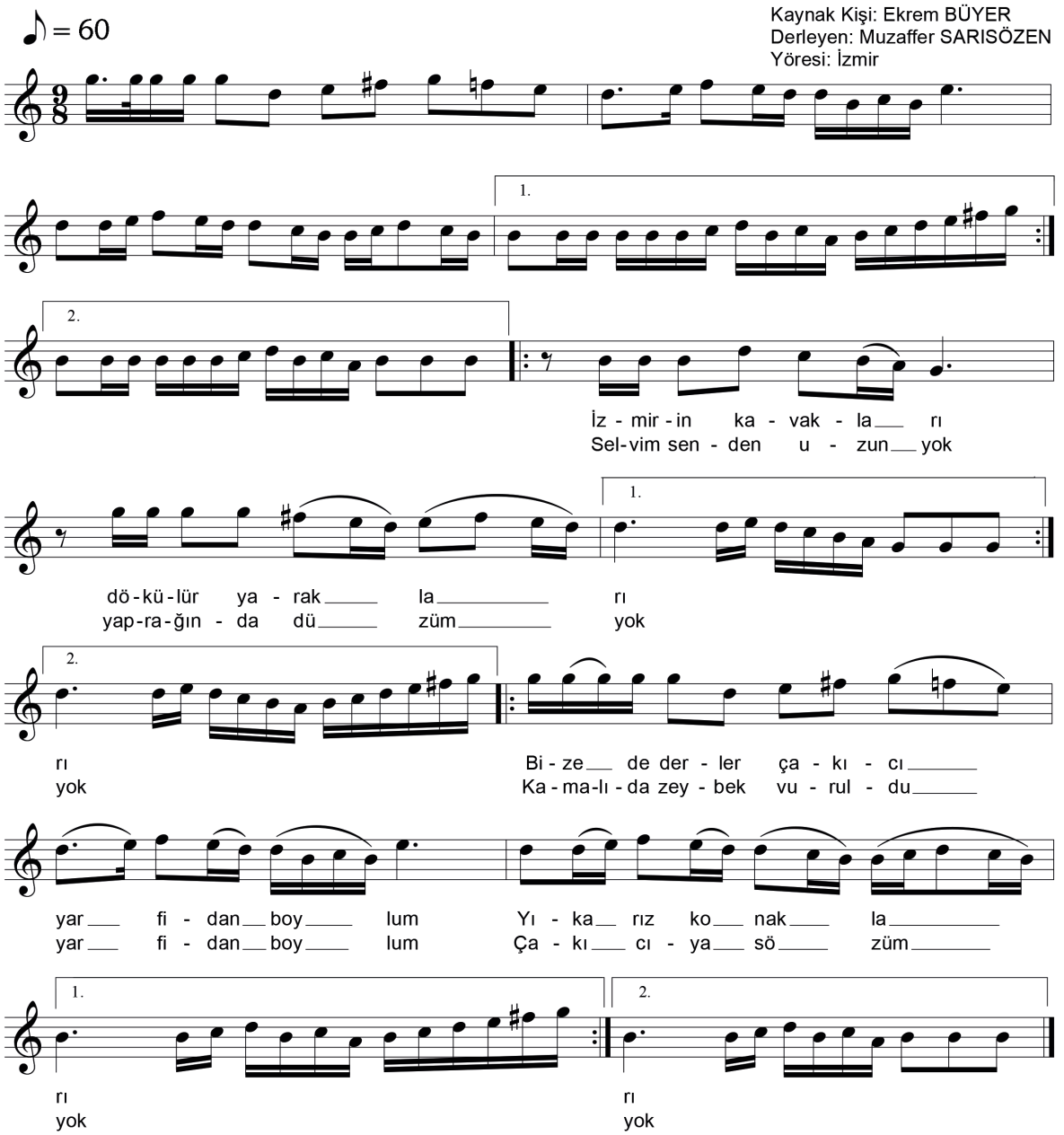
d) Öğretmeniniz rehberliğinde eserin ritmik okumasını, ardından solfejini yapınız.

e) Öğretmeninizin piyano eşliği ile eseri seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

Görsel 3.2: İzmir Saat Kulesi

İZMİR'İN KAVAKLARI

f) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Bu Gala Daşlı Gala
Amacı : Düzeyine uygun eserler seslendirebilme
Süre : 2 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, piyano, ayna

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Ayna karşısına geçiniz. Doğru ve dengeli bir duruş sergileyiniz. Ellerinizi bel çevresine koyunuz. Diyaframınızı kontrol ederek öğretmeniniz rehberliğinde ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Öğretmeniniz rehberliğinde artikülasyon çalışmaları yapınız. Heceleri seslendirirken titreşimleri hangi organlarınızda hissettiğinizi öğretmeninizle paylaşınız.

c) Öğretmeniniz rehberliğinde yan sayfada yer alan “Bu Gala Daşlı Gala” adlı eserin tonlamalarına dikkat ederek sözlerini okuyunuz.

ç) Öğretmeniniz rehberliğinde eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz ve tonunu belirleyiniz. Eserin tonuna uygun gam çalışması yapınız.

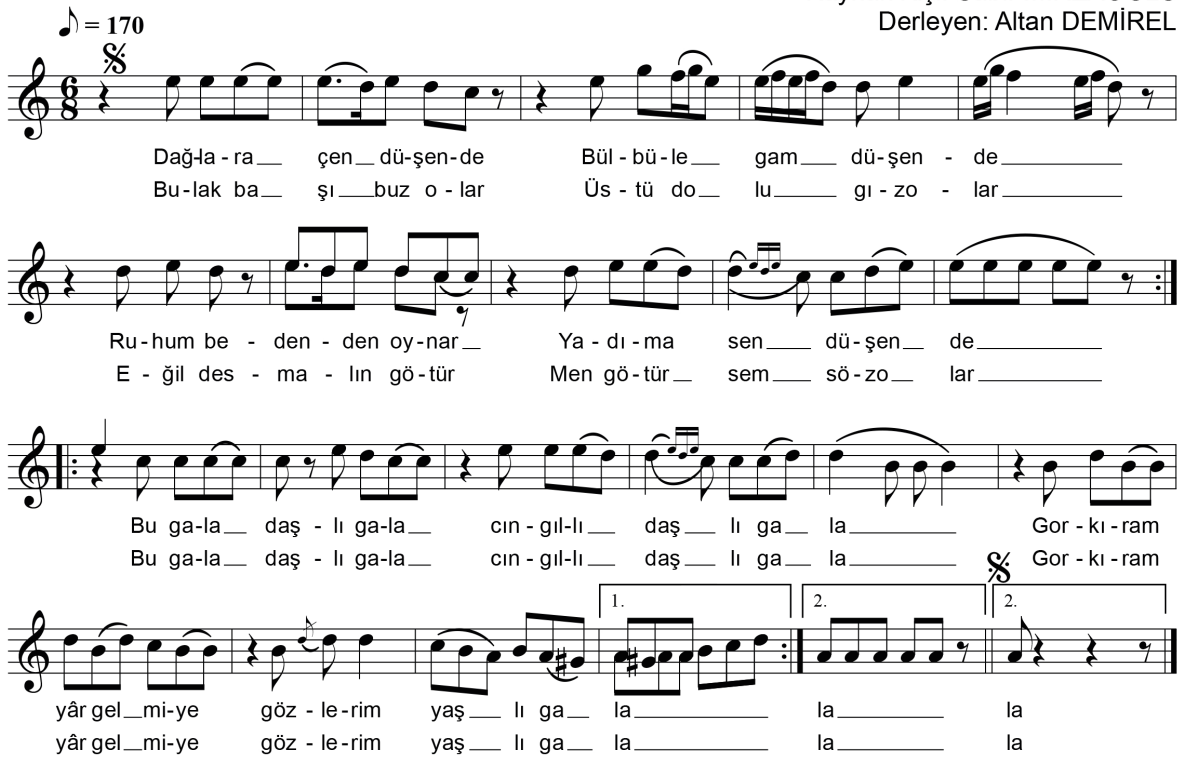
d) Öğretmeniniz rehberliğinde eserin ritmik okumasını, ardından solfejini yapınız.

e) Öğretmeninizin piyano eşliği ile eseri seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

DAĞLARA ÇEN DÜŞENDE
(BU GALA DAŞLI GALA)

Yöresi: Azeri
Kaynak Kişi: Sabir MİRZAOĞLU
Derleyen: Altan DEMİREL

f) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

PERFORMANS GÖREVİ

Adı : Eser Seslendirme
Amacı : Düzeyine uygun eserler seslendirebilme
Araç Gereç : Ders kitabı

Aşağıdaki çalışma adımlarını uygulayınız.

1. Öğretmeniniz rehberliğinde seviyenize uygun bir eser seçiniz.
2. Seçtiğiniz eserin sözlerini ve melodisini dikkatlice inceleyiniz.
3. Eseri seslendirmeden önce bedeninizi söylemeye hazır hâle getiriniz.
4. Eseri seslendirirken uygun söyleme tekniklerini kullanınız.
5. Eseri seslendirirken müzikal bileşenleri uygulayınız.
6. Eseri sınıfta veya belirlenen ortamda öğretmeninizin rehberliğinde seslendiriniz.
7. Performans sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

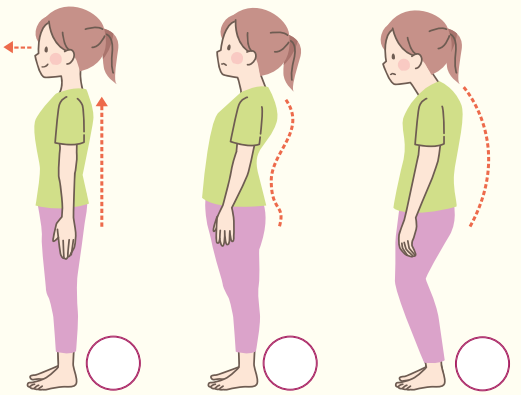
1.

nefesin | duruş | diyafram | hızın

Bir müzik eserini seslendirirken hem bedenimizi hem de sesimizi doğru kullanmak büyük önem taşır. İlk olarak doğru bir (.....) ile şarkı söylemek, sesin daha güçlü ve net çıkmasını sağlar. Bir eseri seslendirirken omuzlarımız rahat olmalı, kollarımız ise fazla açık ya da kapalı olmamalıdır. Bu duruş, (.....) daha etkili kullanılmasına yardımcı olur. Nefes alırken sadece göğsü değil, aynı zamanda (.....) bölgesini de kullanmak gerekir. Şarkı söylerken nefesin kontrollü bir şekilde verilmesi, cümlelerin daha net ve anlaşılır duyulmasını sağlar.

Yukarıda yer alan metindeki boş bırakılan yerlere uygun ifadeleri yazınız.

2. Aşağıdaki görsellerde yer alan duruş örneklerinden hangileri bir eseri seslendirirken uygulamamız gereken doğru ve dengeli duruşa uygundur? "√" ile işaretleyiniz ve seçtiğiniz görselleri ayna karşısında canlandırınız.

3. Aşağıdaki listede okuduğunuz ifadelere katılıyorsanız "Evet"**, kısmen katılıyorsanız** "Kısmen"**, katılmıyorsanız** "Hayır" **seçeneğini "√" ile işaretleyiniz.**

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU			
Beceriler	**Evet**	**Kısmen**	**Hayır**
Eserleri seslendirmeden önce bedenimi hazır hâle getirdim.			
Etkinliklerde yer alan nefes egzersizlerini yapabildim.			
Etkinliklerde yer alan ses egzersizlerini yapabildim.			
Etkinliklerde yer alan artikülasyon çalışmalarını yapabildim.			
Seslendirdiğim eserlerin ritmik okumasını yapabildim.			
Seslendirdiğim eserin solfejini yapabildim.			
Eserleri tonlama, gürlük, hız, ezgisel ve ritmik yapısına dikkat ederek seslendirdim.			

Bu formda "Hayır" **ve** "Kısmen" **bölümündeki işaretleriniz çoğunluktaysa öğrenme eksiklerinizi öğretmeninizle tekrar çalışarak gideriniz.**

YURDUMUZA AİT MÜZİK TÜRLERİNDEN ESERLER SESLENDİRİYORUM

BAŞLAYALIM

Daha önce seslendirdiğiniz eserlerden örnekler veriniz. Sizce seslendirdiğiniz eserler hangi müzik türünde yer almaktadır? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

ÖĞRENELİM

Her birey günlük yaşamda yaşadığı olaylar karşısında sevinç, mutluluk, hüzün, sevgi, özlem gibi duygular hisseder. Hissettiği bu duyguları ise bazen sözlü bazen sözsüz ifade edebilir. Örneğin; çok özlediğimiz bir kişiye şiir yazabilir ya da yaşadığımız bir olayı resmedebiliriz. Müzik de bu ifade yollarından birisidir.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Gitmesin Gözlerinden Pırıl Pırıl Arzular
Amacı : Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirebilme
Süre : 2 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna,Türk müziği çalgısı

Aşağıdaki adımları uygulayarak Türk sanat müziği türüne örnek eseri seslendiriniz.

a) Öğretmeniniz rehberliğinde diyafram kullanımına dikkat ederek ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Yan sayfada yer alan Türk sanat müziği türüne ait “Gitmesin Gözlerinden Pırıl Pırıl Arzular” adlı eserin sözleri üzerinden artikülasyon çalışması yapınız.

c) Öğretmeniniz rehberliğinde eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.
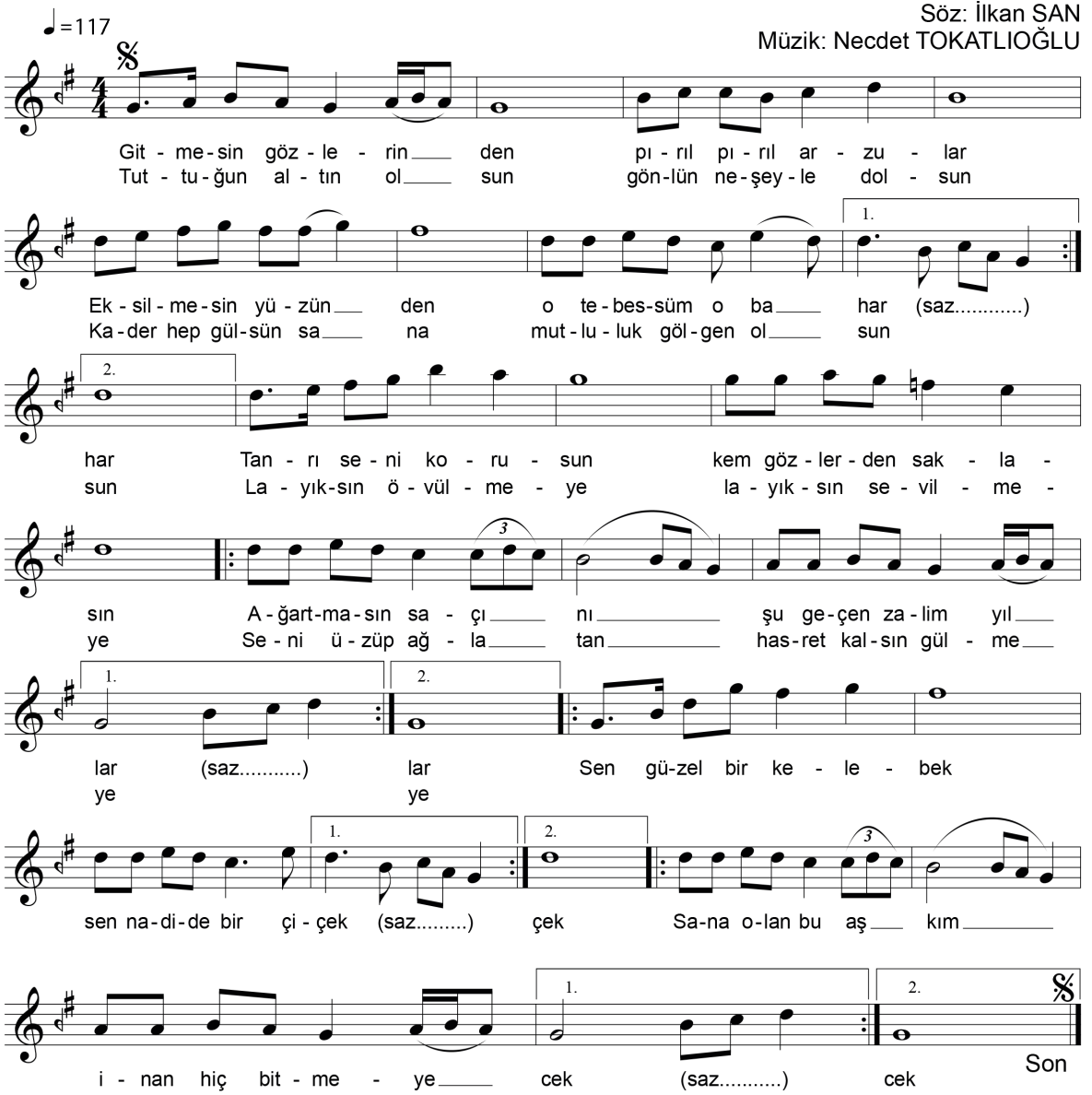
ç) Öğretmeniniz rehberliğinde nüans çalışmaları yapınız.

d) Öğretmeniniz rehberliğinde eserin ritmik okumasını ve solfejini yapınız.

e) Öğretmeninizin Türk müziği çalgısı eşliği ile “Gitmesin Gözlerinden Pırıl Pırıl Arzular” adlı eseri müzikal bileşenlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

GİTMESİN GÖZLERİNDEN PIRIL PIRIL ARZULAR (*)

Söz: İlkan SAN
Müzik: Necdet TOKATLIOĞLU

f) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

ÖĞRENELİM

Askerî müzik, saygının sesidir; bayrağa, toprağa ve özgürlüğe duyulan derin sevginin notalara dökülmüş hâlidir. Her vuruşta bir kahraman yatar, her melodide bir vatan evladı anılır. Askerî müzik, milletin kalbindeki cesareti, fedakârlığı ve vatan sevgisini en güçlü şekilde ifade eden ezgilerdir. Bir mehter marşı ya da bir askerî bando yürüyüşü duyulduğunda kalpler gururla çarpar, başlar dikleşir. Bu ezgiler, sadece birer melodi değil geçmişin kahramanlıklarını, şehitlerin aziz hatırasını ve milletin birliğini simgeler. Askerî müzik, saygının sesidir; bayrağa, toprağa ve özgürlüğe duyulan derin sevginin notalara dökülmüş hâlidir.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Türk Kavminin Marşı
Amacı : Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirebilme
Süre : 2 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, Türk müziği çalgısı

Aşağıdaki adımları uygulayarak askerî müzik türüne örnek eseri seslendiriniz.

a) Öğretmeniniz rehberliğinde diyafram kullanımına dikkat ederek ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Yan sayfada yer alan askerî müzik türüne ait "Türk Kavminin Marşı" adlı eserin sözleri üzerinden artikülasyon çalışması yapınız.
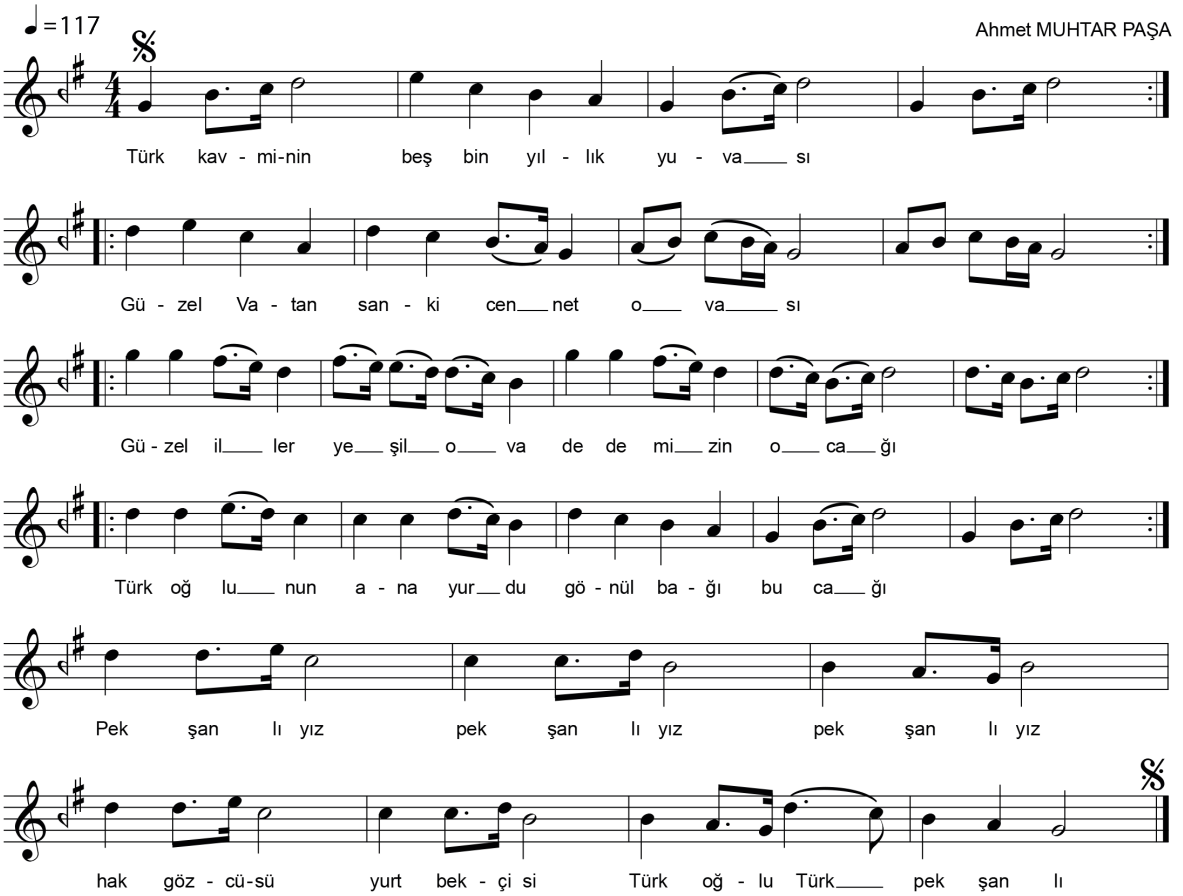
c) Öğretmeniz rehberliğinde eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

ç) Öğretmeniniz rehberliğinde nüans çalışmaları yapınız.

d) Öğretmeniniz rehberliğinde eserin ritmik okumasını ve solfejini yapınız.

e) Öğretmeninizin Türk müziği çalgısı eşliği ile "Türk Kavminin Marşı" adlı eseri müzikal bileşenlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

TÜRK KAVMİNİN MARŞI

f) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Deniz Üstü Köpürü
Amacı : Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirebilme
Süre : 2 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, Türk müziği çalgısı

Aşağıdaki adımları uygulayarak Türk halk müziği türüne örnek bir eseri seslendiriniz.

a) Ülkemizin farklı bölgelerinde yaşanılan olaylar dilden dile, nesilden nesile aktarılmıştır. Bu nedenle yurdumuzun farklı bölgelerinde bestelenmiş çoğu türkünün bir hikâyesi vardır. "Deniz Üstü Köpürü" adlı türkünün hikâyesini okuyunuz.

BİR GÜZELDEN ÖTÜRÜ

Bir zamanlar dağların ardında, Çaydere adında küçük bir köyde Osman adında bir genç yaşardı. Osman sessiz, çalışkan biriydi ama içinde kocaman bir yürek taşırdı.

Osman, dayısının oğlunun düğünü için bir yaz günü Ula köyüne gitti. Düğün çok neşeliydi. Davullar çalındı, oyunlar oynandı, herkes mutluydu.

Ula'nın kızları halka olmuş "Ay alaylar bulaylar, temeli de süzgün alaylar" oyununu oynuyorlardı.

Osman, avlunun bir köşesine geçip onları izlemeye başladı. Ama birden gözü bir kıza takıldı. Bu kız Balcıların Gül Ayşe'siydi. O anda Osman'ın kalbi hızla çarpmaya başladı. Gözlerini ondan alamıyordu.

Düğün bitti, Osman köyüne döndü. Ama aklı hep Gül Ayşe'deydi. İçini bir ateş yakıyordu.

Yanındaki arkadaşı Mehmet, onun "İçimde bulgur kaynıyor." dediğini duyunca şaşırdı. Bu sözle ne demek istediğini anlayamadı.

Osman artık her fırsatta Ula'ya gitmeye başladı. Düğünlerde Gül Ayşe'yi görebilmek için saatlerce bekliyordu. Onu gördükçe kalbi sevinçle doluyor, sanki denizler içinde köpürüyordu.

Bir gün, yine bir düğünde gözleri Gül Ayşe'ye dalmışken biri koluna dokundu:

— Gel dostum, derdin var galiba. Soframıza katıl.

Osman kendini Ula'nın gençleriyle aynı hasırın üzerinde buldu. Herkes sıcak, samimi ve dost canlısıydı. Sofrada bir de bağlama vardı. Dülger Bekirler'in Server bağlamasını akort edip telleri üzerinde tezene gezdirirken sordu:

— Osman, neden hep Ula düğünlerindesin?

Osman biraz durdu. Sonra o da bağlamayı eline aldı. Daha önce hiç çalmamıştı ama o an içinden gelen duygularla tellere dokundu.

Ve o anda söylediği türkü, Ula'nın dağlarında yankılandı...

b) Öğretmeniniz rehberliğinde diyafram kullanımına dikkat ederek ses ve nefes egzersizleri yapınız.

c) Yan sayfada yer alan Türk halk müziği türüne ait "Deniz Üstü Köpürü" adlı türkünün sözleri üzerinden artikülasyon çalışması yapınız.

ç) Öğretmeniz rehberliğinde eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

d) Öğretmeniniz rehberliğinde nüans çalışmaları yapınız.

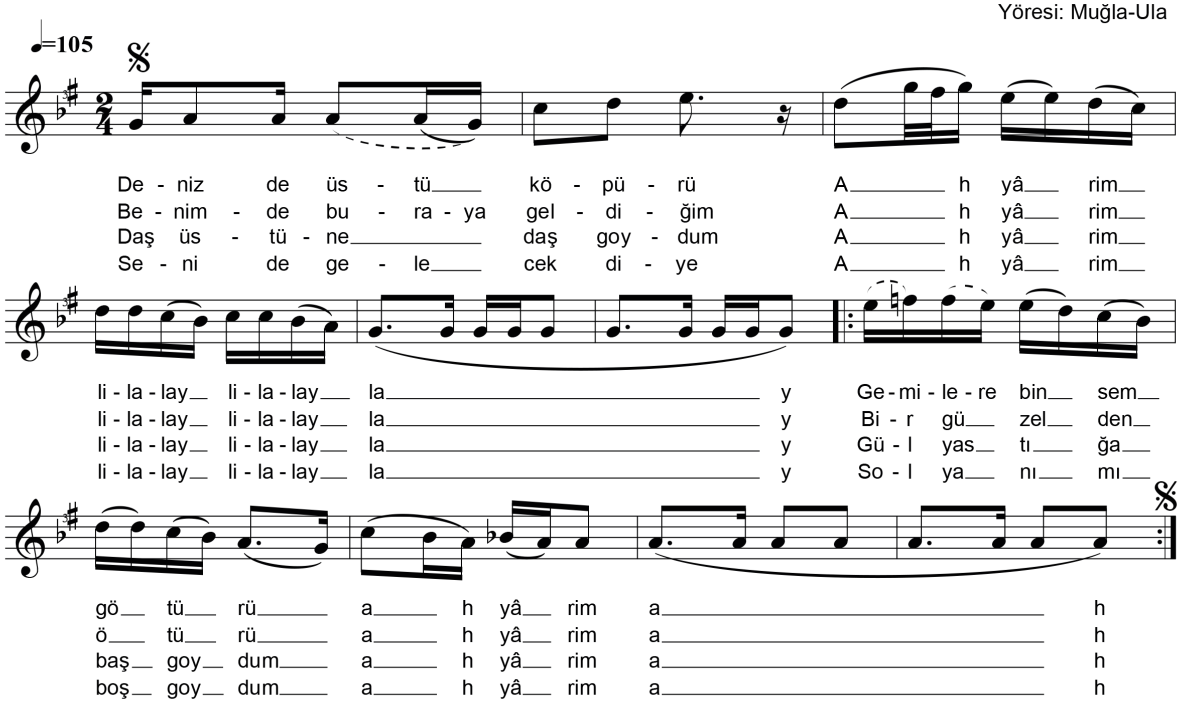
e) Dijital kaynaklar aracılığı ile öğretmeniz rehberliğinde türküyü dinleyiniz. Türkü ile ilgili duygu ve düşüncelerinizi açıklayınız.

f) Öğretmeniniz rehberliğinde eserin ritmik okumasını ve solfejini yapınız.

g) Öğretmeninizin Türk müziği çalgısı eşliği ile "Deniz Üstü Köpürü" adlı eseri müzikal bileşenlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

DENİZ ÜSTÜ KÖPÜRÜ

Derleyen: Şerafettin CİVELEK
Yöresi: Muğla-Ula

ğ) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

"Deniz Üstü Köpürü" adlı eseri dinlemek için soldaki karekodu okutunuz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için sağdaki karekodu okutunuz.

ÖĞRENELİM

Dinî müzik; insanların inançlarını ifade etmek, ibadet etmek ve manevi duygularını güçlendirmek amacıyla oluşturulan müzik türüdür. Yurdumuza ait müzik türlerinden biri olan dinî müziğin "mevlevi ayini, ilahi, nefes" ve "deyiş" gibi biçimleri vardır.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Şol Cennetin Irmakları
Amacı : Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirebilme
Süre : 2 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, Türk müziği çalgısı

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Öğretmeniniz rehberliğinde diyafram kullanımına dikkat ederek ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Yan sayfada yer alan dinî müzik türüne ait "Şol Cennetin Irmakları" adlı eserin sözleri üzerinden artikülasyon çalışması yapınız.

c) Öğretmeniz rehberliğinde eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

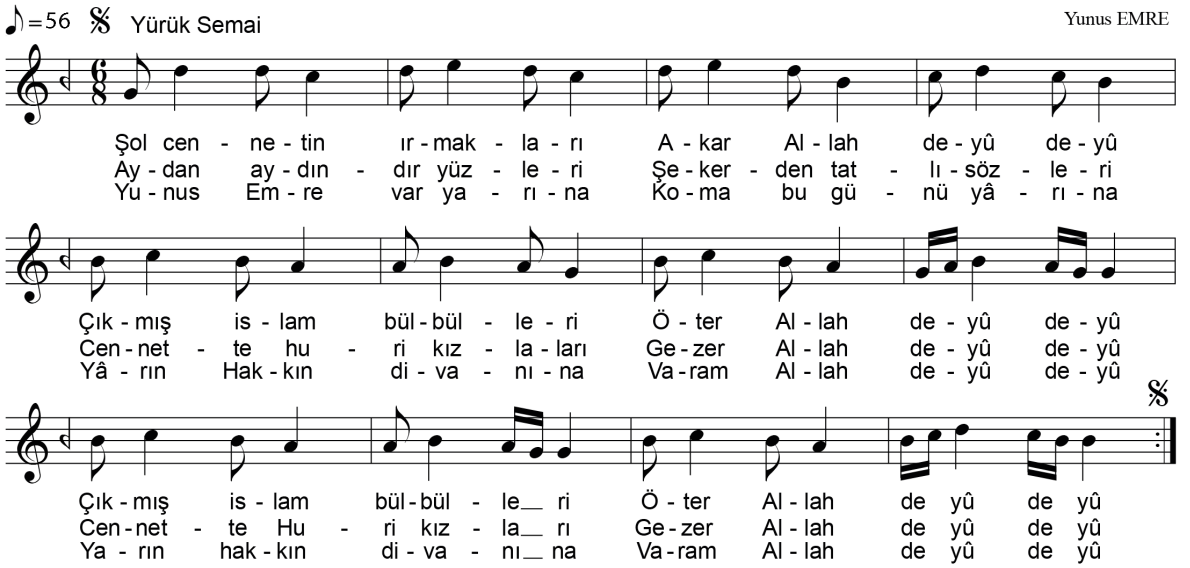
ç) Öğretmeniniz rehberliğinde nüans çalışmaları yapınız.

d) Öğretmeniniz rehberliğinde eserin ritmik okumasını ve solfejini yapınız.

e) Öğretmeninizin Türk müziği çalgısı eşliği ile "Şol Cennetin Irmakları" adlı eseri müzikal bileşenlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

SEGAH İLAHİ

(Şol Cennetin Irmakları)

Görsel 3.3: Semazenler

f) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Yaşadığımız toplumu etkileyen birçok olay vardır. Bunlara gurbet, göç, kahramanlık öyküleri gibi pek çok örnek verilebilir. Bir toplumun acılarını, sevinçlerini, yaşantı biçimlerini ve daha birçok şeyi o yöreye ait türküleri, şarkıları dinlerken hissedebiliriz. Ülkemize ait çeşitli müzik türleri vardır. Bunlar Türk halk müziği, Türk sanat müziği, dinî müzik, askerî müzik şeklinde sıralanabilir.

Aşağıdaki tabloyu metinden yola çıkarak kendi yorumunuza göre doldurunuz.

- Tabloda yer alan 2. sütuna, bu olayların toplum üzerindeki etkisini yazınız (duygusal, kültürel, sosyal etkiler gibi).
- Tabloda yer alan üçüncü sütuna, bu olayların müzikte nasıl yansıtıldığını ya da bu temaları içeren bir türkü/şarkı örneğini yazınız.

Toplumu etkileyen olay	Toplumsal etkisi	Müziğe yansıması
Gurbet		
Göç		
Kahramanlık öyküleri		

2. Aşağıdaki ifadeler doğruysa "D"**, yanlışsa** "Y" **işaretleyiniz.**

(.....) Türküler Türk sanat müziğinin bir çeşididir.
(.....) Hicaz makamı Türk halk müziği makamlarından biridir.
(.....) Bireylerin inançları ve duygularını ifade ettiği müzik türü dinî müziktir.
(.....) Bağlama, zurna, davul gibi çalgılar genellikle Türk halk müziğinde kullanılır.
(.....) Kuvvetli ve düzenli bir ritme sahip olan, genellikle askerî bandolarda çalınan marşlar askerî müzik türünde yer almaktadır.

3. Ülkemize ait farklı müzik türleri bulunmaktadır. Sizce bu türler arasındaki farklar nelerdir? Bu farkları neler belirlemektedir? Duygu ve düşüncelerinizi yazınız.

.....
.....
.....
.....
.....

4. Bir beste yapacağınızı düşününüz. Bestenizle ilgili aşağıdaki bilgileri yazınız.

- Konu: .....
  .....
- Kullanılacak çalgılar: .....
  .....
- Eserin müzik türü: .....
  .....

3. TEMA SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

1. I. Ritmik okuma yapmak
II. Tempolu yürüyüş yapmak
III. Yüksek sesle şarkı söylemek
IV. Diyafram kullanarak nefes alıp vermek

Numaralandırılmış ifadelerden hangileri nefes egzersizidir?

A) Yalnız IV
B) I ve III
C) III ve IV
D) II ve IV

2. Aşağıda yer alan boşlukları uygun ifadelerle doldurunuz.

Türk sanat müziği	Türk halk müziği	nefes
diyafram	dalak	askerî müzik

- Sesin daha kontrollü ve güçlü çıkması için (.....) destekli nefes kullanılmalıdır.
- Bir eseri seslendirmeden önce ilk olarak (.....) egzersizi yapmalıyız.
- Genellikle üflemeli ve vurmalı çalgılarla çalınan; vatanseverlik, askerlik, şehitlik temalarını içeren müzik türü (.....) olarak adlandırılır.

3. Aşağıdaki cümlelerde noktalı yerleri kendinize uygun ifadelerle doldurunuz.

- Bir eseri seslendirmeden önce nefes ve ses egzersizleri yapma sürecinde en çok…… bölümünde zorlandım.
- Ses ve nefes egzersizleri yapma sürecinde en çok…… …… bölümünde keyif aldım.
- Bir eseri seslendirmeden önce yaptığım inceleme çalışması sürecinde en çok…..… …… ……bölümüne dikkat ettim.
- Seslendirdiğim eserlerin türlerinin farkını en çok ……..…..…… etkinliğinde hissettim. Çünkü …… ……
- Yurdumuza ait farklı türde eserler seslendirirken en çok…… ……..……ya dikkat ettim. Çünkü……..……

Ek ölçme ve değerlendirme bölümü ile ilgili içeriğe ulaşmak için yukarıdaki karekodu okutunuz.

4. TEMA

SESLENDİRME ÇALIŞMALARI

- Millî ve Manevi Değerler
- Atatürk'ün Sevdiği Türküler
- Belirli Gün ve Haftalar
- Repertuvar

Temada

- millî ve manevi değerlerle ilgili eserleri,
- Atatürk'ün sevdiği türküleri,
- belirli gün ve haftalar ile ilgili eserleri,
- yıl boyunca geliştirdiğiniz repertuvardan örnekleri seslendirmeniz

beklenmektedir.

ANAHTAR KAVRAMLAR

- Atatürk
- bayrak
- bel
- diyafram
- karın
- manevi
- marş
- millî
- nefes
- nota
- piyano
- seslendirme
- solfej
- türkü
- uygun söyleme
- vatan

EBA Tema Alanı

4. Tema Özeti

SESLENDİRME ÇALIŞMALARI

HATIRLAYALIM

Sesin gürlük özelliklerini, diyaframın solunum kontrolü ve desteğini sağlayan bir kas olduğunu, konuşurken ve şarkı söylerken solunum, duruş ve pozisyonun ne kadar önemli olduğunu öğrenmiştiniz.
Önceki yıllarda belirli gün ve haftalar, millî ve manevi değerler ile ilgili eserler seslendirmiştiniz.

DÜŞÜNELİM

1. Millî ve manevi değerler denince aklınıza neler geliyor? Öğretmeninizle paylaşınız.
2. Millî ve manevi değerler ile ilgili eserler seslendirmiştiniz. Hatırladığınız eserleri öğretmeninizle paylaşınız.
3. Atatürk'ün sevdiği eserlerden hangilerini biliyorsunuz? Bu eserlere örnek veriniz.
4. Belirli gün ve haftalarla ilgili bildiğiniz ve daha önce seslendirdiğiniz eserleri öğretmeninizle paylaşınız.

BAĞLANTI KURALIM

Millî ve manevi değerler ilgili bir eseri seslendirmeden önce hangi çalışmaları yapmak gerekir? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

MİLLÎ VE MANEVİ DEĞERLER

BAŞLAYALIM

"Millî ve manevi değer" denince aklınıza ne geliyor? Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

ÖĞRENELİM

Millî değerler; bir milletin bağımsızlık ve özgürlüğünü, vatanseverlik, bayrak sevgisi gibi kavramları temsil eder. Aynı zamanda milletin kültürel mirasını gelecek nesillere aktarmasını sağlar.

Manevi değerler; insanları bir arada tutan, toplumu güçlü kılan duygulardır. Sevgi, saygı, dürüstlük, sabır, yardımlaşma gibi değerler hem aile içinde hem de toplumda huzuru sağlar. Bu değerler sayesinde insanlar birbirine güven duyar, dayanışma içinde yaşar.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : İstiklâl Marşı
Amacı : Millî ve manevi değerlerle ilgili eserler seslendirebilme
Süre : 2 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, kalem, piyano

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Ayna karşısında doğru ve dengeli olacak şekilde duruş pozisyonunuzu alınız ve ellerinizi belinize koyunuz. Diyaframınızı kontrol ederek öğretmeniniz rehberliğinde ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Diğer sayfada "İstiklâl Marşı"nın iki sese göre düzenlenmiş notası yer almaktadır. Öğretmeniniz rehberliğinde yan sayfada yer alan "İstiklâl Marşı"nın sözlerini okuyunuz. "İstiklâl Marşı"nın sözlerinde geçen ifadeleri inceleyiniz. Millî değerlerle ilişkili olduğunu düşündüğünüz kavramların altını çiziniz.

c) Öğretmeniniz rehberliğinde dijital kaynaklar aracılığıyla "İstiklâl Marşı"nın farklı (bireysel ve koro) seslendirmelerini dinleyiniz.

ç) Öğretmeniniz rehberliğinde "İstiklâl Marşı"nın müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

d) Piyano (p), forte (f) ve mezzo forte (mf) gibi müzikal ifadelerin farklı duyguların anlatımını güçlendirdiğini öğrenmiştiniz. Aşağıdaki kısa-kesik nefes ve diyafram çalışmasını öğretmeniniz rehberliğinde nüanslara uygun biçimde yapınız.

sa sa sa sa sa — *p*

sa sa sa sa sa — *f*

sa sa sa sa sa — *mf*

e) Öğretmeniniz rehberliğinde İstiklâl Marşı'nın ritmik okumasını ve solfejini yapınız.
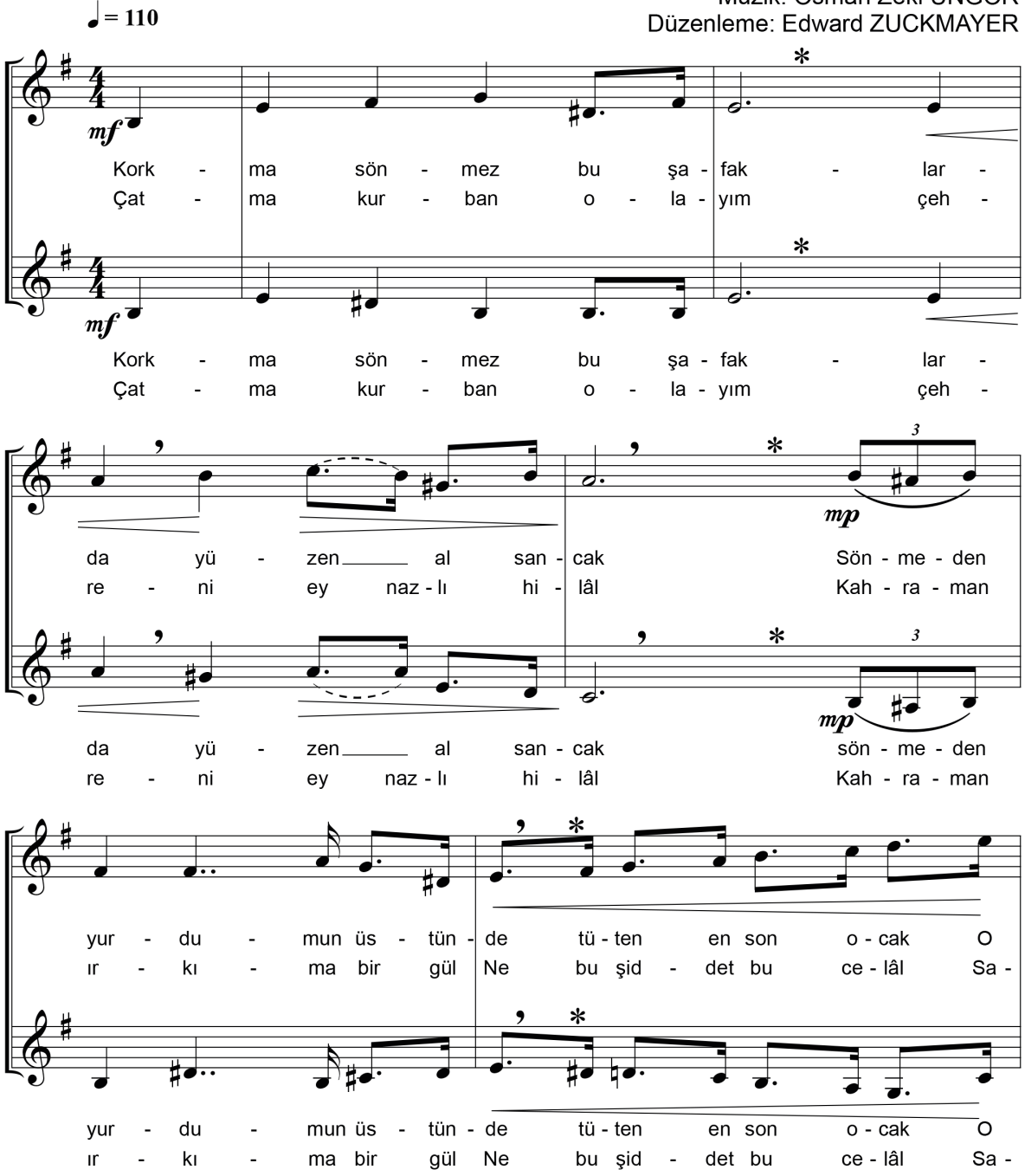
f) Öğretmeninizin piyano eşliği ile "İstiklâl Marşı"nı ses ve nefes yerlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.
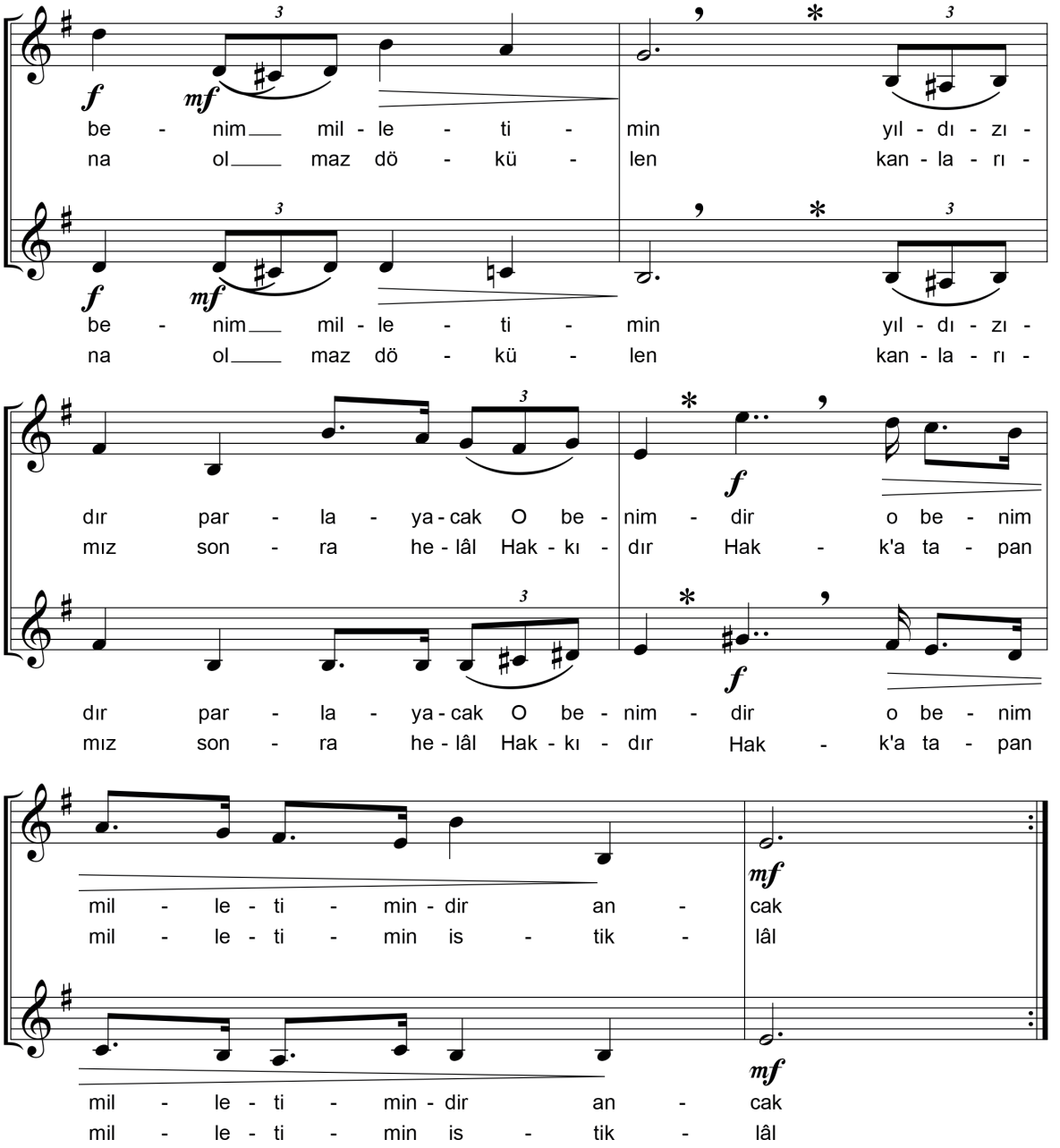

Görsel 4.1: Türk bayrağı

İSTİKLÂL MARŞI (*)

Söz: Mehmet Âkif ERSOY
Müzik: Osman Zeki ÜNGÖR
Düzenleme: Edward ZUCKMAYER

(*) İstiklâl Marşı'nın birinci sözünü söylerken virgül (,), ikinci sözünü söylerken ise yıldız (*) işaretinin bulunduğu yerlerde nefes alınız.

g) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

"İstiklâl Marşı" ile ilgili içeriğe ulaşmak için soldaki karekodu okutunuz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için sağdaki karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Zafer Marşı
Amacı : Millî ve manevi değerlerle ilgili eserler seslendirebilme
Süre : 1 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, kalem, piyano

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Ayna karşısında doğru ve dengeli olacak şekilde duruş pozisyonunuzu alınız ve ellerinizi belinize koyunuz. Diyaframınızı kontrol ederek öğretmeniniz rehberliğinde ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Öğretmeniniz rehberliğinde yan sayfada yer alan "Zafer Marşı" adlı eserin sözlerini okuyunuz. Eserin sözlerinde geçen ifadeleri inceleyiniz. Millî değerlerle ilişkili olduğunu düşündüğünüz kavramların altını çiziniz.

c) Öğretmeniniz rehberliğinde dijital kaynaklar aracılığıyla "Zafer Marşı" adlı eserin farklı tonlarda (bireysel ve koro) seslendirmelerini dinleyiniz.

ç) Öğretmeniniz rehberliğinde "Zafer Marşı" adlı eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

d) Öğretmeniniz rehberliğinde nüans çalışmaları yapınız.

e) Öğretmeniniz rehberliğinde "Zafer Marşı" adlı eserin ritmik okumasını ve solfejini yapınız.

f) Öğretmeninizin piyano eşliği ile "Zafer Marşı" adlı eseri müzikal bileşenlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

g) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Görsel 4.2: Türk askeri

ZAFER MARŞI

Söz: Bilinmiyor
Müzik: Musa Süreyya Bey

♩ = 120

Mu - zaf - fer - sin ey Türk gen - ci za - fer se-nin
Naz - lı yur - dun bek - ler se - ni hür va - ta-nın

Kur - tul - dun sen e - sa - ret - ten hür - sün bu-gün
Kol - la - rı bağ - lı kal - bi ya - nık A - ta - nın

He - lal ol - sun hep o kan - lar ki dök - tü-ğün
bin bir di - yar a - şıp ge - len fer - yat - la - rı

O mu - kad - des ve şan - lı al bay - ra - ğı - na
At - la koş sen ve çiğ - ne gel ser - hat - la - rı

Ci - han tap - tı o sat - vet - li bay - ra - ğı - na
Ci - han tap - tı o sat - vet - li bay ra ğı na

Mu - zaf - fer - sin ey Türk gen - ci za - fer se - nin
Mu - zaf - fer - sin ey Türk gen - ci za - fer se - nin

Dur - ma yü - rü ey Türk oğ - lu i - le - ri arş
Dur - ma yü - rü ey Türk oğ - lu i - le - ri arş

Bü - yük za - fe - rin - le sen en - gin - le - ri aş
Bü - yük za - fe - rin - le sen en - gin - le - ri aş

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Adalet De Böyledir
Amacı : Millî ve manevi değerlerle ilgili eserler seslendirebilme
Süre : 1 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, kalem, piyano

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Ayna karşısında doğru ve dengeli olacak şekilde duruş pozisyonunuzu alınız ve ellerinizi belinize koyunuz. Diyaframınızı kontrol ederek öğretmeniniz rehberliğinde ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Öğretmeniniz rehberliğinde yan sayfada yer alan "Adalet De Böyledir" adlı eserin sözlerini okuyunuz. Eserin sözlerinde geçen ifadeleri inceleyiniz. Manevi değerlerle ilişkili olduğunu düşündüğünüz kavramların altını çiziniz.

c) Öğretmeniniz rehberliğinde "Adalet De Böyledir" adlı eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

ç) Öğretmeniniz rehberliğinden nüans çalışmaları yapınız.
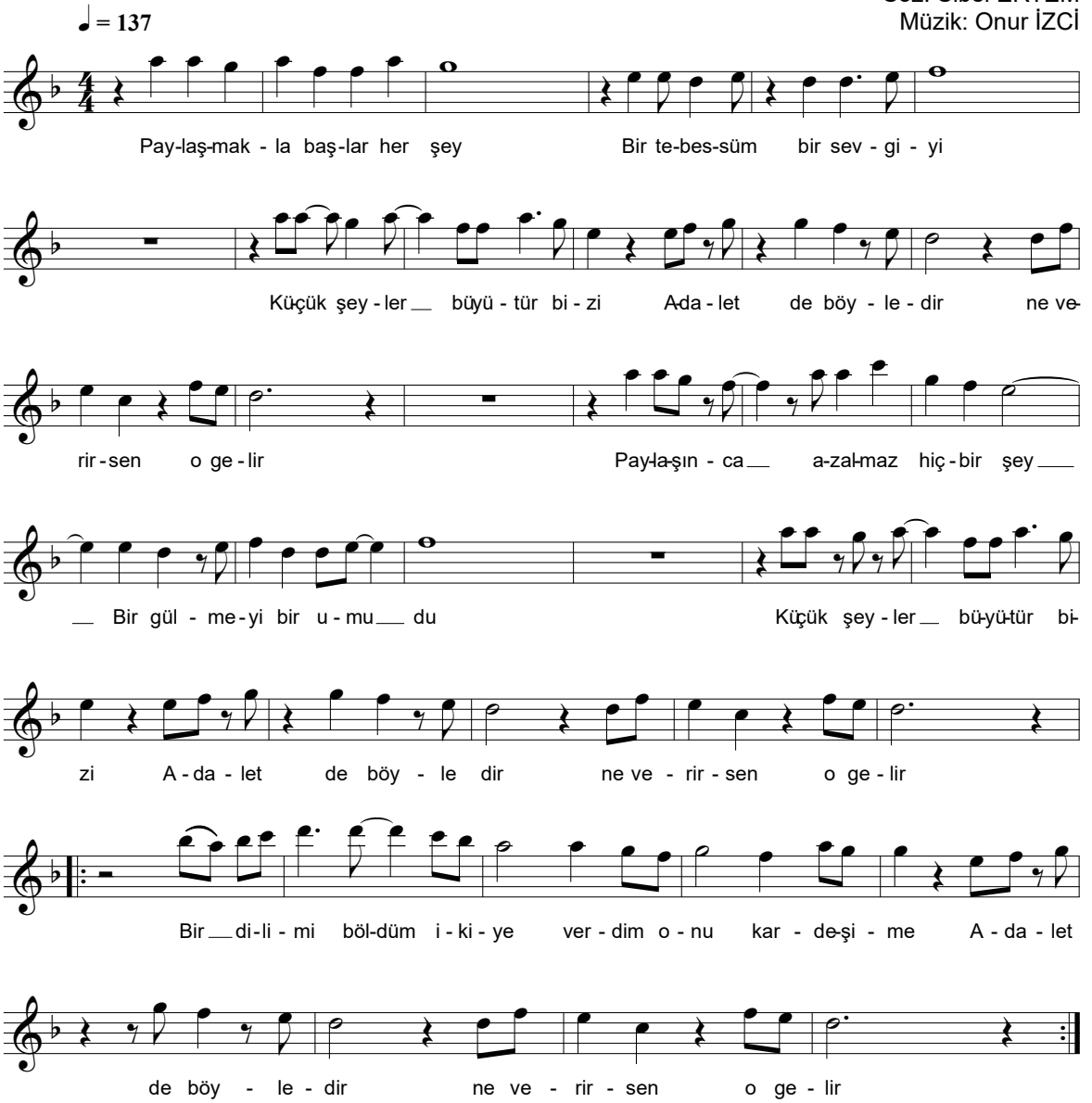
d) Öğretmeniniz rehberliğinde "Adalet De Böyledir" adlı eserin ritmik okumasını ve solfejini yapınız.

e) Öğretmeninizin piyano eşliği ile "Adalet De Böyledir" adlı eseri müzikal bileşenlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

ADALET DE BÖYLEDİR

Söz: Sibel ERTEM
Müzik: Onur İZCİ

f) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

“Adalet De Böyledir” adlı eseri dinlemek için soldaki karekodu okutunuz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için sağdaki karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Çok Çalışkan Olmalıyız
Amacı : Millî ve manevii değerlerle ilgili eserler seslendirebilme
Süre : 1 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, kalem, piyano

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Ayna karşısında doğru ve dengeli olacak şekilde duruş pozisyonunuzu alınız ve ellerinizi belinize koyunuz. Diyaframınızı kontrol ederek öğretmeniniz rehberliğinde ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Öğretmeniniz rehberliğinde yan sayfada yer alan “Çok Çalışkan Olmalıyız” adlı eserin sözlerini okuyunuz. Eserin sözlerinde geçen ifadeleri inceleyiniz. Manevi değerlerle ilişkili olduğunu düşündüğünüz kavramların altını çiziniz.

c) Öğretmeniniz rehberliğinde “Çok Çalışkan Olmalıyız” adlı eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

d) Öğretmeniniz rehberliğinde nüans çalışmaları yapınız.

e) Öğretmeniniz rehberliğinde “Çok Çalışkan Olmalıyız” adlı eserin ritmik okumasını ve solfejini yapınız.

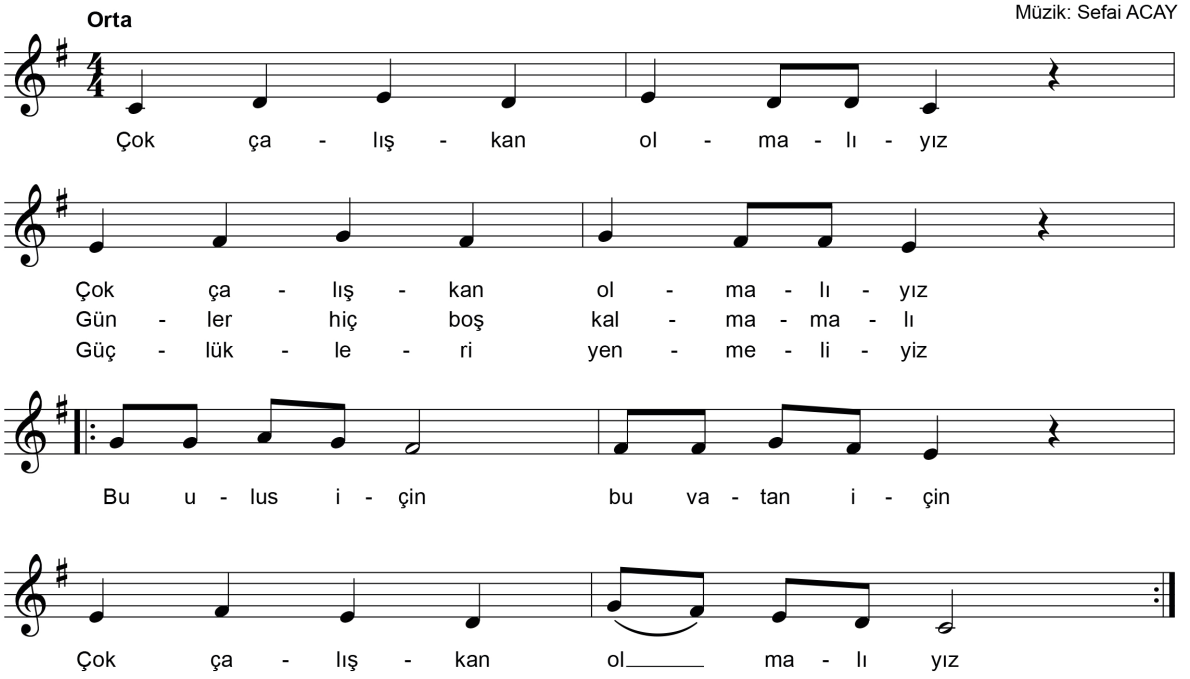

Görsel 4.3: Bongo

f) Öğretmeninizin piyano eşliği ile “Çok Çalışkan Olmalıyız” adlı eseri müzikal bileşenlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

ÇOK ÇALIŞKAN OLMALIYIZ

Söz: Sefai ACAY
Müzik: Sefai ACAY

g) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. I. Doğru duruş pozisyonunu almak
II. Diyafram desteği ile nefes almak
III. Sözleri hızlı ve duygusuz okumak
IV. Melodiyi ve ritmi dikkate alarak söylemek

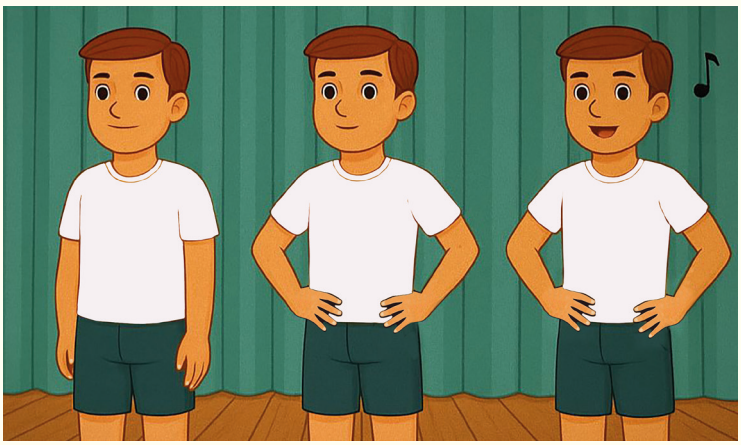
Numaralandırılmış ifadelerden hangileri, millî marşları seslendirirken müzikal ve bedensel hazırlık açısından doğrudur?

A) I ve III
B) II ve IV
C) I, II ve IV
D) I, II, III ve IV

2. Atakan, okul töreninde İstiklâl Marşı'nı okuyacaktır. Çok heyecanlıdır ve sesinin titremesinden korkmaktadır. Müzik öğretmeni ona bedenini hazırlamak için nefes egzersizleri ve duruş çalışmaları önerir. Atakan bu önerilere uyar ve tören günü rahat bir şekilde marşı seslendirir.

Atakan'ın başarısında beden hazırlığının rolünü açıklayınız.

.....
.....
.....

Görsel 4.4: Bedeni söylemeye hazır hâle getirme

3. Yukarıdaki görselde (Görsel 4.4) çocuğun marş söylemeye hazırlanırken gerçekleştirdiği üç aşamayı açıklayınız. Bu hazırlıklar neden önemlidir?

.....
.....
.....

4. Sultan, müzik dersinde öğretmeniyle yardımlaşma ve sevgi temalı bir şarkıyı söylemek üzere çalışıyordu. Şarkının sözleri insanların birbirine destek olması, büyükleri sayması ve küçükleri sevmesiyle ilgiliydi. Sultan, şarkıyı sahnede söylemeden önce ses ve nefes egzersizi, artikülasyon çalışmaları yaptı ve dik durarak şarkı söylemeye dikkat etti. Sahnedeki performansı çok beğenildi. Dinleyiciler sadece Sultan'ın sesinden değil, şarkının verdiği mesajdan da çok etkilendi.

Buna göre Sultan'ın seslendirdiği şarkı aşağıdaki değerlerden hangisini yansıtmaktadır?

A) Teknoloji kullanımı

B) Hızlı konuşma becerisi

C) Eğlence ve oyun sevgisi

D) Manevi değerleri aktarma

5. Manevi bir değerle ilgili şarkı besteleyecek olsaydınız hangi değeri seçerdiniz? Şarkının hangi değerle ilgili olduğunu, neden bu değeri seçtiğinizi, şarkının adını ve sözlerini yazınız.

Seçtiğim Değer:.....

Bu değeri seçtim.

Çünkü: .....

.....

.....

.....

Şarkının Adı:.....

Şarkının Sözleri: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. **Aşağıdaki listede okuduğunuz ifadelere katılıyorsanız** "Evet"**, kısmen katılıyorsanız** "Kısmen"**, katılmıyorsanız** "Hayır" **seçeneğini "√" ile işaretleyiniz.**

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU			
Beceriler	**Evet**	**Kısmen**	**Hayır**
"İstiklâl Marşı"nı seslendirmeden önce bedenimi hazır hâle getirebildim.			
"İstiklâl Marşı"nı ses ve nefes yerlerine uygun şekilde seslendirdim.			
"İstiklâl Marşı"nın solfejini yapabildim.			
"İstiklâl Marşı"nın nefes yerlerini belirleyebildim.			
"İstiklâl Marşı"nı tonlama, gürlük, hız, ezgisel ve ritmik yapısına dikkat ederek seslendirebildim.			
"İstiklâl Marşı"nı piyano eşliği ile seslendirebildim.			
"Zafer Marşı" adlı eseri seslendirmeden önce bedenimi hazır hâle getirdim.			
"Zafer Marşı" adlı eseri ses ve nefes yerlerine uygun şekilde seslendirdim.			
"Zafer Marşı" adlı eserin solfejini yapabildim.			
"Zafer Marşı" adlı eseri tonlama, gürlük, hız, ezgisel ve ritmik yapısına dikkat ederek seslendirebildim.			
"Zafer Marşı" adlı eseri piyano eşliği ile seslendirebildim.			
"Adalet De Böyledir" adlı eseri seslendirmeden önce bedenimi hazır hâle getirdim.			
"Adalet De Böyledir" adlı eseri ses ve nefes yerlerine uygun şekilde seslendirdim.			
"Adalet De Böyledir" adlı eserin solfejini yapabildim.			
"Adalet De Böyledir" adlı eseri tonlama, gürlük, hız, ezgisel ve ritmik yapısına dikkat ederek seslendirebildim.			
"Adalet De Böyledir" adlı eseri piyano eşliği ile seslendirebildim.			
"Çok Çalışkan Olmalıyız" adlı eseri seslendirmeden önce bedenimi hazır hâle getirdim.			
"Çok Çalışkan Olmalıyız" adlı eseri ses ve nefes yerlerine uygun şekilde seslendirdim.			
"Çok Çalışkan Olmalıyız" adlı eserin solfejini yapabildim.			
"Çok Çalışkan Olmalıyız" adlı eseri tonlama, gürlük, hız, ezgisel ve ritmik yapısına dikkat ederek seslendirebildim.			
"Çok Çalışkan Olmalıyız" adlı eseri piyano eşliği ile seslendirebildim.			

Bu formda "Hayır" **ve** "Kısmen" **bölümündeki işaretleriniz çoğunluktaysa öğrenme eksiklerinizi öğretmeninizle tekrar çalışarak gideriniz.**

ATATÜRK'ÜN SEVDİĞİ TÜRKÜLER

BAŞLAYALIM

Atatürk'ün sevdiği türkülerden bildiklerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

ÖĞRENELİM

Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Türk milletinin kültürüne ve sanatına büyük değer verirdi. Türk halk müziğini çok sever ve özellikle duygulu, Anadolu'nun ruhunu yansıtan türkülere ilgi duyardı. Bülbülüm Altın Kafeste, Çalın Davulları ve Manastır Türküsü onun en çok sevdiği türküler arasındaydı. Atatürk, bu türküleri dinlerken duygulanır, bazen onlara eşlik ederdi. Onun müziğe olan ilgisi, Türk milletinin öz değerlerine ne kadar bağlı olduğunun da göstergesiydi.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Bülbülüm Altın Kafeste
Amacı : Atatürk'ün sevdiği türküleri seslendirebilme
Süre : 1 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, kalem, piyano

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Ayna karşısına geçiniz. Doğru ve dengeli bir duruş sergileyiniz. Ellerinizi bel çevresine koyunuz. Diyaframınızı kontrol ederek öğretmeniniz rehberliğinde ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Öğretmeniniz rehberliğinde bir sonraki sayfada yer alan "Bülbülüm Altın Kafeste" adlı eserin sözlerini tonlamalarına dikkat ederek okuyunuz.

c) Eserin sözlerini inceleyiniz. Millî ya da manevi değerlerle ilişkili olduğunu düşündüğünüz kavramların altını çiziniz.

ç) Öğretmeniniz rehberliğinde "Bülbülüm Altın Kafeste" adlı eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

d) Öğretmeniniz rehberliğinde nüans çalışmaları yapınız.

e) Öğretmeniniz rehberliğinde "Bülbülüm Altın Kafeste" adlı eserin ritmik okumasını ve solfejini yapınız.
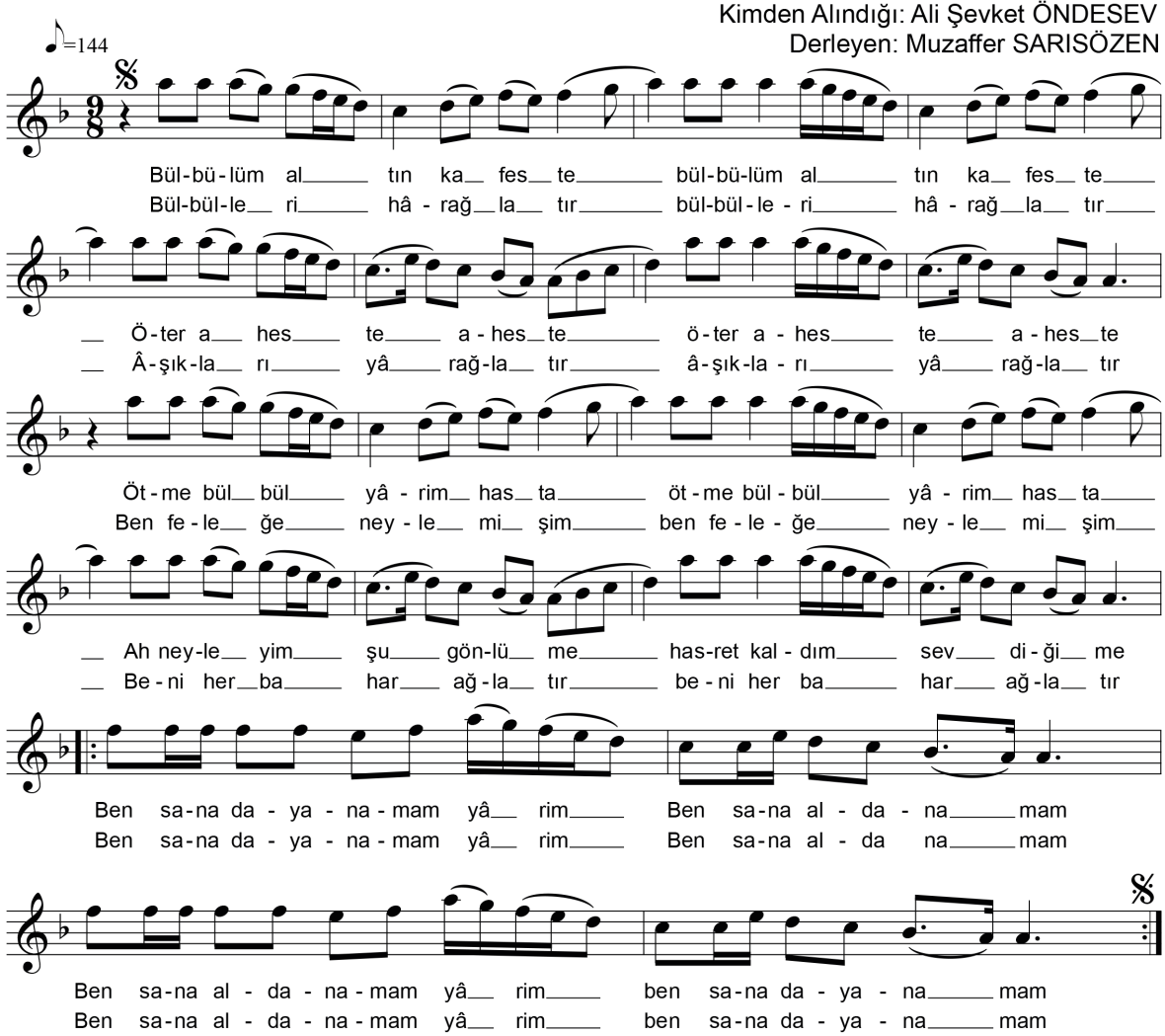
f) Öğretmeninizin piyano eşliği ile "Bülbülüm Altın Kafeste" adlı eseri müzikal bileşenlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

Görsel 4.5: Mustafa Kemal Atatürk

BÜLBÜLÜM ALTIN KAFESTE

Yöresi: Rumeli
Kimden Alındığı: Ali Şevket ÖNDESEV
Derleyen: Muzaffer SARISÖZEN

g) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

"Bülbülüm Altın Kafeste" ile ilgili içeriğe ulaşmak için soldaki karekodu okutunuz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için sağdaki karekodu okutunuz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Aşağıdaki listede okuduğunuz ifadelere katılıyorsanız "Evet"**, kısmen katılıyorsanız** "Kısmen"**, katılmıyorsanız** "Hayır" **seçeneğini "√" ile işaretleyiniz.**

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU			
Beceriler	**Evet**	**Kısmen**	**Hayır**
"Bülbülüm Altın Kafeste" adlı eseri seslendirmeden önce nefes egzersizleri yapabildim.			
"Bülbülüm Altın Kafeste" adlı eserin sözlerini inceleyebildim.			
"Bülbülüm Altın Kafeste" adlı eserin müzikal bileşenlerini inceleyebildim.			
"Bülbülüm Altın Kafeste" adlı eserin solfejini yapabildim.			
"Bülbülüm Altın Kafeste" adlı eserin ritmik okumasını yapabildim.			
"Bülbülüm Altın Kafeste" adlı eseri piyano eşliği ile seslendirebildim.			

Bu formda "Hayır" **ve** "Kısmen" **bölümündeki işaretleriniz çoğunluktaysa öğrenme eksiklerinizi öğretmeninizle tekrar çalışarak gideriniz.**

2. Aşağıdaki cümlelerde noktalı yerleri kendinize uygun ifadelerle doldurunuz.

- "Bülbülüm Altın Kafeste" adlı eseri seslendirmeden önce yaptığım hazırlık çalışmalarında en çok……
  ……bölümünde zorlandım.
- "Bülbülüm Altın Kafeste" adlı eserin sözlerini incelediğimde ……..
  …… hissettim.
- "Bülbülüm Altın Kafeste" adlı eserin inceleme çalışması sürecinde en çok……
  ……..bölümüne dikkat ettim.
- Bu etkinlikte en çok ……
  …….. bölümünde keyif aldım.
  Çünkü: ……..
  .....

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

BAŞLAYALIM

1. Belirli gün ve haftalarla ilgili eserlerden bildiklerinizi öğretmeninizle paylaşınız.
2. Toplumdaki millî ve manevi değerlere duyarlı olabilmek için yapılması gerekenleri öğretmeninizle paylaşınız.

ÖĞRENELİM

Belirli gün ve haftalar, önemli olayları hatırlamak ve kutlamak için düzenlenen özel zamanlardır. Bu günlerde toplumsal birlik ve beraberlik duygusu güçlenir.

Örneğin, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı çocuklara armağan edilen özel bir gündür. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı da cumhuriyetimizin ilanını coşkuyla kutladığımız bir bayramdır. Bu özel günler sayesinde hem geçmişimizi unutmadan yaşarız hem de değerlerimizi yeni nesillere aktarırız.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Hoş Gelişler Ola
Amacı : Belirli gün ve haftaların anlamına uygun eserler seslendirebilme
Süre : 1 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, eşlik çalgısı, piyano

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Ayna karşısında doğru ve dengeli olacak şekilde duruş pozisyonunuzu alınız ve ellerinizi belinize koyunuz. Diyaframınızı kontrol ederek öğretmeniniz rehberliğinde ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Öğretmeniniz rehberliğinde, yan sayfada yer alan Cumhuriyet Bayramı için seslendireceğiniz “Hoş Gelişler Ola” adlı eserin sözlerini okuyunuz. Eserin sözlerinde geçen ifadeleri inceleyiniz. Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

c) Öğretmeniniz rehberliğinde, seslendireceğiniz esere uygun olacak şekilde ellerinizi, ayaklarınızı ya da ritim aletlerini kullanarak ritim eşliği belirleyiniz. Eseri söylerken belirlediğiniz ritimlerle esere eşlik ediniz.
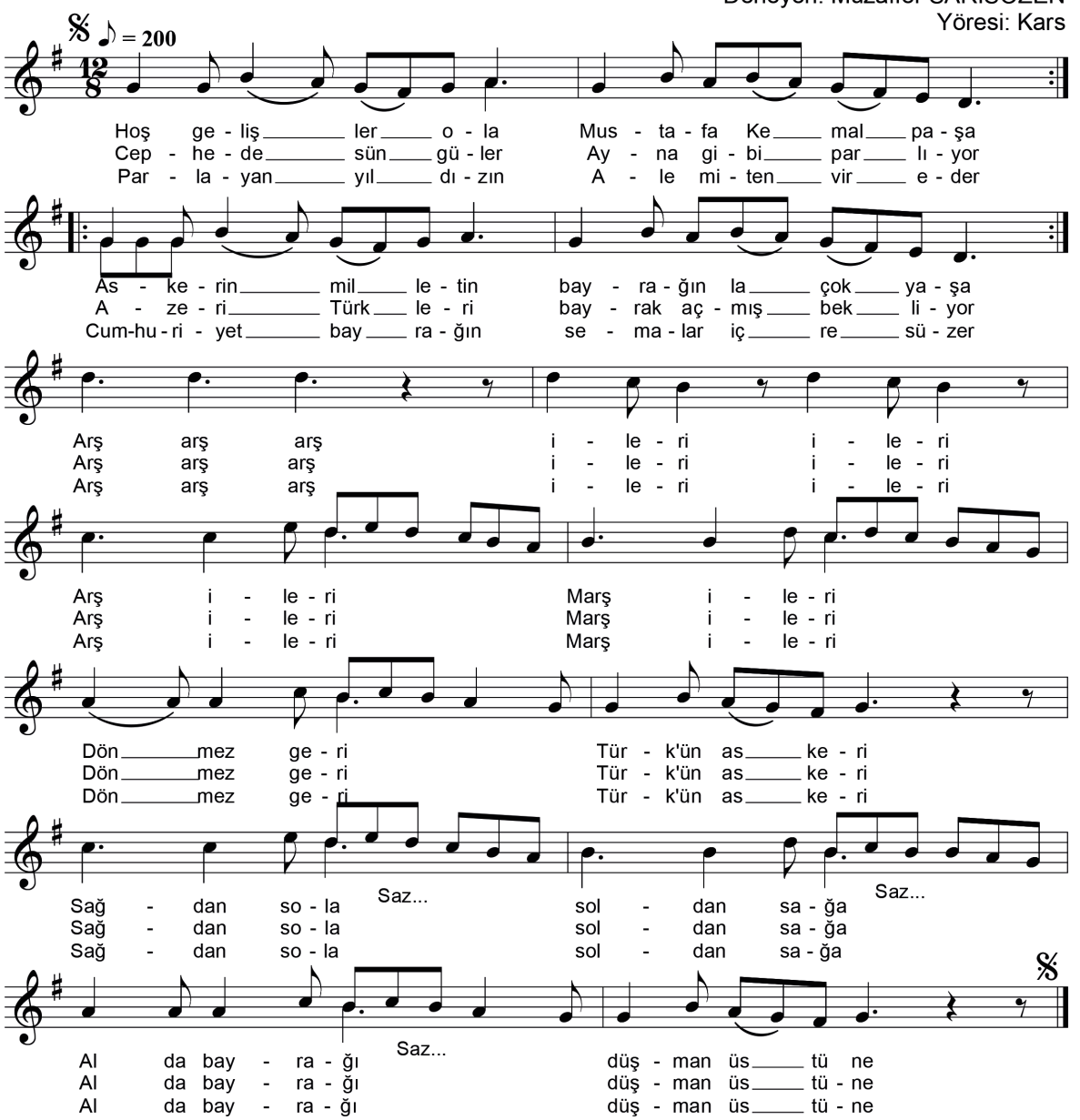
ç) Öğretmeniniz rehberliğinde “Hoş Gelişler Ola” adlı eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

d) Öğretmeniniz rehberliğinde nüans çalışmaları yapınız.

e) Öğretmeninizin piyano eşliği ile “Hoş Gelişler Ola” adlı eseri ses ve nefes yerlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

HOŞ GELİŞLER OLA

Kimden Alındığı: Kars Folklör Ekibi
Derleyen: Muzaffer SARISÖZEN
Yöresi: Kars

f) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Vardar Ovası
Amacı : Belirli gün ve haftaların anlamına uygun eserler seslendirebilme
Süre : 1 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, eşlik çalgısı, piyano

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Ayna karşısında doğru ve dengeli olacak şekilde duruş pozisyonunuzu alınız ve ellerinizi belinize koyunuz. Diyaframınızı kontrol ederek öğretmeniniz rehberliğinde ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Öğretmeniniz rehberliğinde yan sayfada yer alan Atatürk Haftası için seslendireceğiniz "Vardar Ovası" adlı eserin sözlerini okuyunuz.

c) Öğretmeniniz rehberliğinde, seslendireceğiniz esere uygun olacak şekilde ellerinizi, ayaklarınızı ya da ritim aletlerini kullanarak ritim eşliği belirleyiniz. Eseri söylerken belirlediğiniz ritimlerle esere eşlik ediniz.

ç) Öğretmeniniz rehberliğinde "Vardar Ovası" adlı eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

d) Öğretmeniniz rehberliğinde nüans çalışmaları yapınız.

e) Öğretmeninizin piyano eşliği ile "Vardar Ovası" adlı eseri ses ve nefes yerlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.
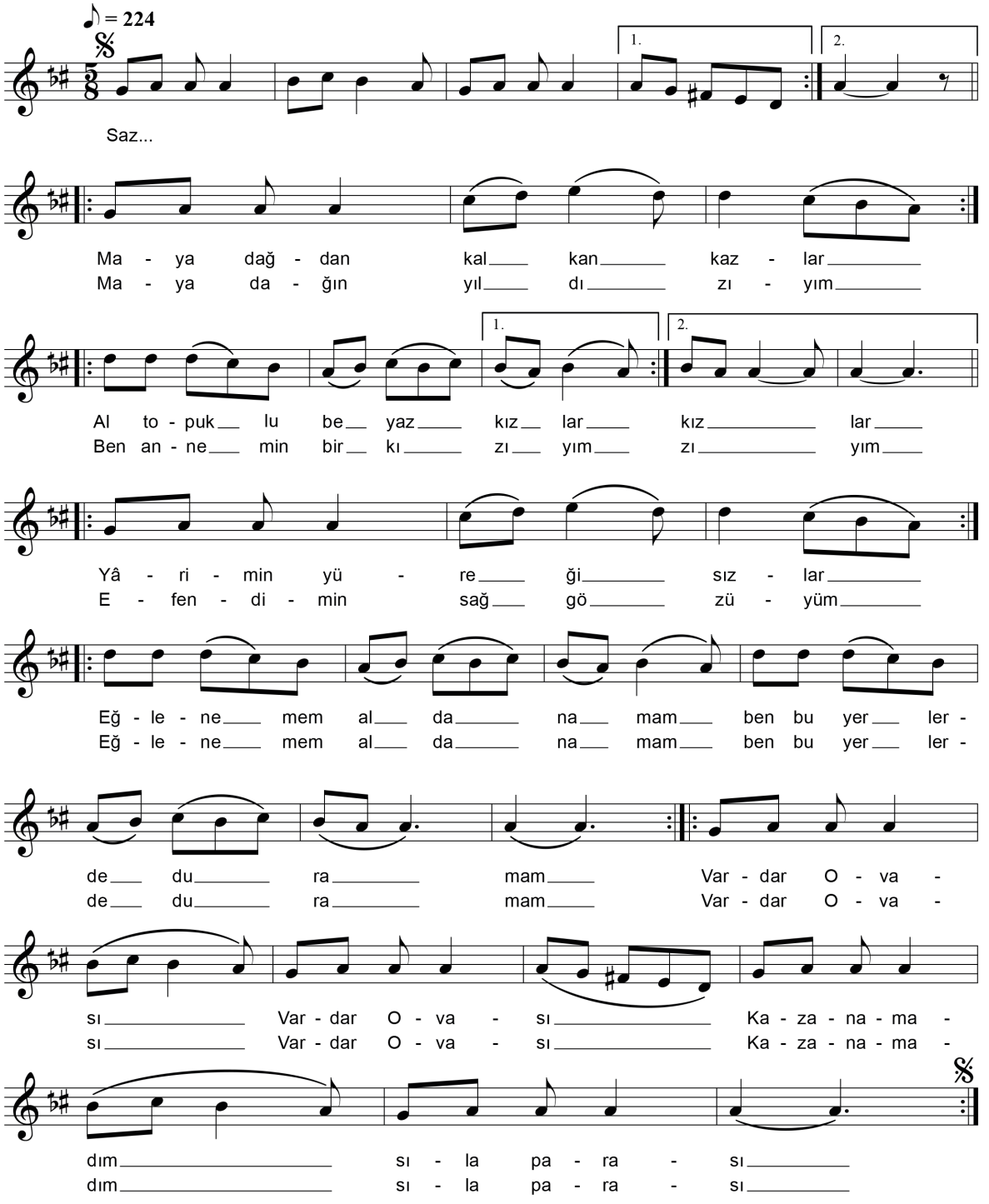
f) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Görsel 4.6: Orff çalgıları

VARDAR OVASI

Yöresi: Rumeli

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Öğretmenim
Amacı : Belirli gün ve haftaların anlamına uygun eserler seslendirebilme
Süre : 1 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, eşlik çalgısı, piyano

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Ayna karşısında doğru ve dengeli olacak şekilde duruş pozisyonunuzu alınız ve ellerinizi belinize koyunuz. Diyaframınızı kontrol ederek öğretmeniniz rehberliğinde ses ve nefes egzersizleri yapınız.

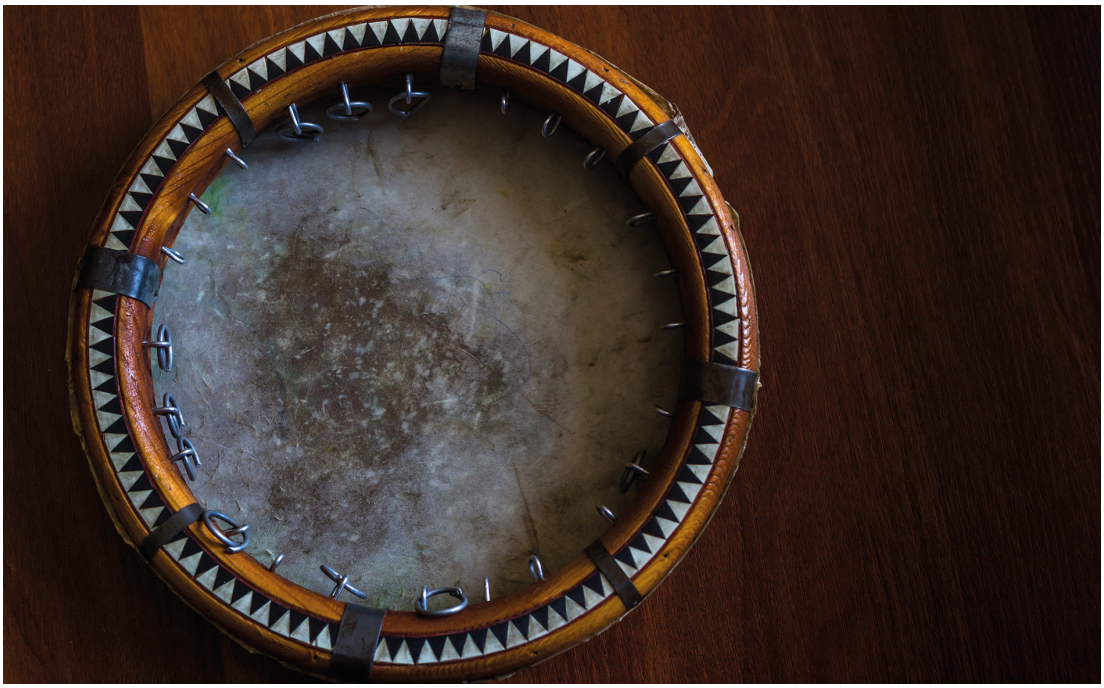
b) Öğretmeniniz rehberliğinde yan sayfada yer alan Öğretmenler Günü için seslendireceğiniz "Öğretmenim" adlı eserin sözlerini okuyunuz. Eserin sözlerinde geçen ifadeleri inceleyiniz. Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

c) Öğretmeniniz rehberliğinde, seslendireceğiniz esere uygun olacak şekilde ellerinizi, ayaklarınızı ya da ritim aletlerini kullanarak ritim eşliği belirleyiniz. Eseri söylerken belirlediğiniz ritimlerle esere eşlik ediniz.

ç) Öğretmeniniz rehberliğinde "Öğretmenim" adlı eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

d) Öğretmeniniz rehberliğinde nüans çalışmaları yapınız.
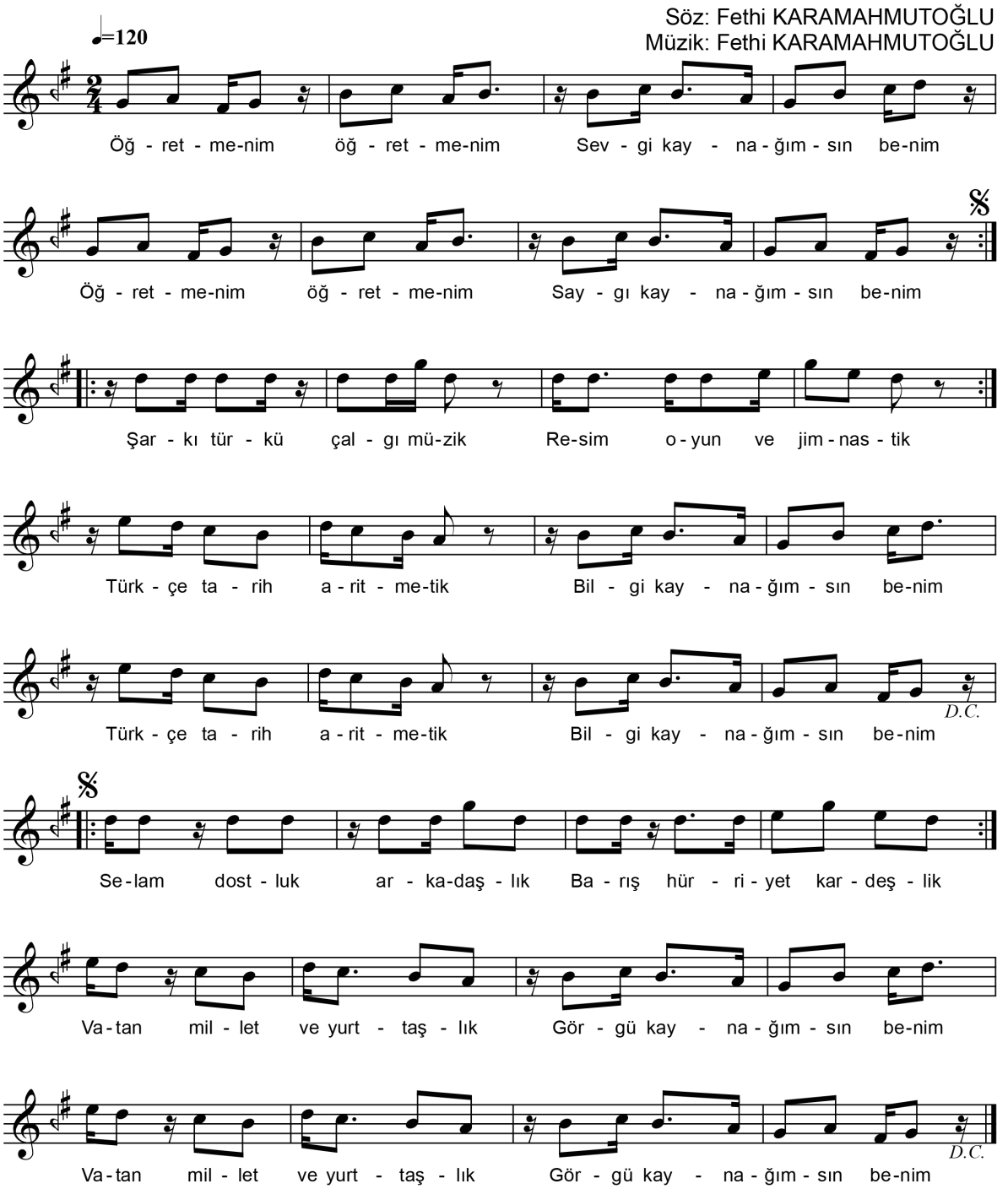
e) Öğretmeninizin piyano eşliği ile "Öğretmenim" adlı eseri ses ve nefes yerlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

Görsel 4.7: Def

ÖĞRETMENİM

Söz: Fethi KARAMAHMUTOĞLU
Müzik: Fethi KARAMAHMUTOĞLU

f) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Havada Bulut Yok
Amacı : Belirli gün ve haftaların anlamına uygun eserler seslendirebilme
Süre : 1 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, eşlik çalgısı, piyano

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Ayna karşısında doğru ve dengeli olacak şekilde duruş pozisyonunuzu alınız ve ellerinizi belinize koyunuz. Diyaframınızı kontrol ederek öğretmeniniz rehberliğinde ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Öğretmeniniz rehberliğinde yan sayfada yer alan Şehitler Günü için seslendireceğiniz "Havada Bulut Yok" adlı eserin sözlerini okuyunuz. Eserin sözlerinde geçen ifadeleri inceleyiniz. Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

c) Öğretmeniniz rehberliğinde, seslendireceğiniz esere uygun olacak şekilde ellerinizi, ayaklarınızı ya da ritim aletlerini kullanarak ritim eşliği belirleyiniz. Eseri söylerken belirlediğiniz ritimlerle esere eşlik ediniz.

ç) Öğretmeniniz rehberliğinde "Havada Bulut Yok" adlı eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

d) Öğretmeniniz rehberliğinde nüans çalışmaları yapınız.
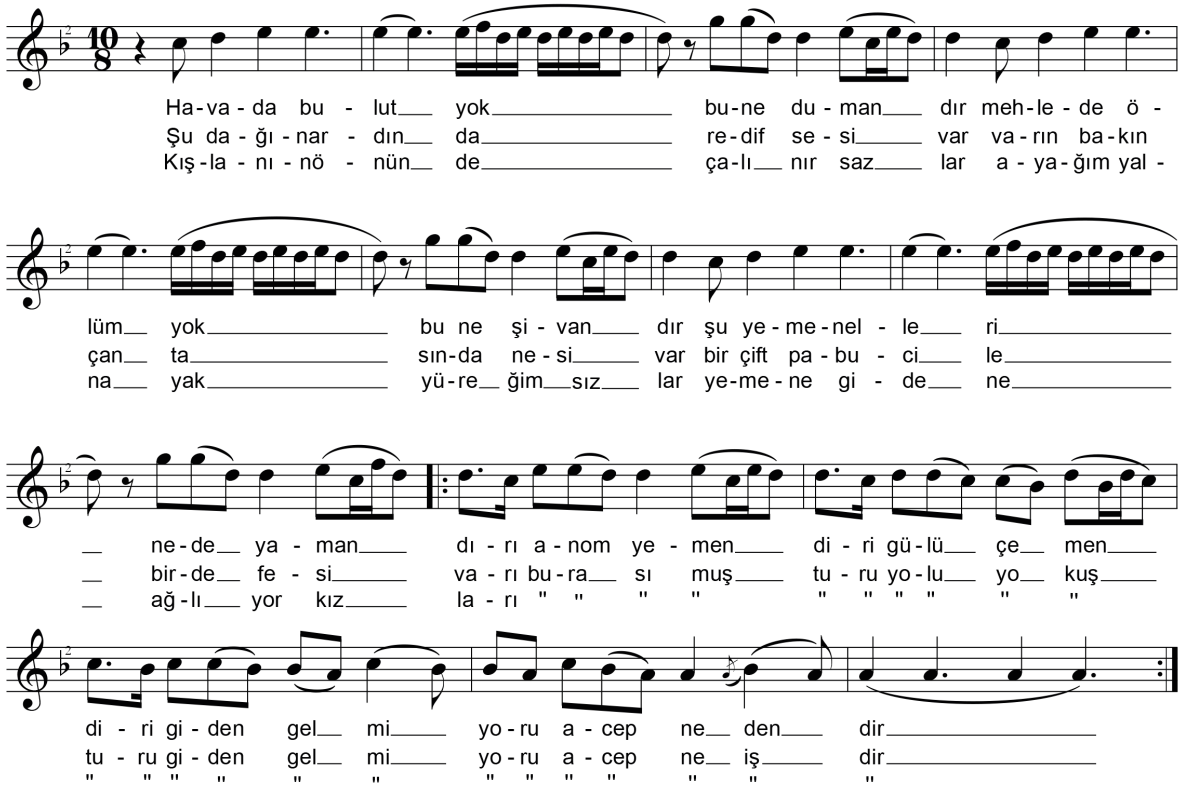
e) Öğretmeninizin piyano eşliği ile "Havada Bulut Yok" adlı eseri ses ve nefes yerlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

Görsel 4.8: Zilli def

HAVADA BULUT YOK

Kaynak Kişi: Düriye KESKİN
Derleyen: Muzaffer SARISÖZEN
Yöresi: Muş

Görsel 4.9: Çanakkale Şehitler Anıtı

f) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Dünya Çocuklarının Şarkısı
Amacı : Belirli gün ve haftaların anlamına uygun eserler seslendirebilme
Süre : 1 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, ayna, eşlik çalgısı, piyano

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Ayna karşısında doğru ve dengeli olacak şekilde duruş pozisyonunuzu alınız ve ellerinizi belinize koyunuz. Diyaframınızı kontrol ederek öğretmeniniz rehberliğinde ses ve nefes egzersizleri yapınız.

b) Öğretmeniniz rehberliğinde yan sayfada yer alan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı için seslendireceğiniz "Dünya Çocuklarının Şarkısı" adlı eserin sözlerini okuyunuz. Eserin sözlerinde geçen ifadeleri inceleyiniz. Düşüncelerinizi öğretmeninizle paylaşınız.

c) Öğretmeniniz rehberliğinde, seslendireceğiniz esere uygun olacak şekilde ellerinizi, ayaklarınızı ya da ritim aletlerini kullanarak ritim eşliği belirleyiniz. Eseri söylerken belirlediğiniz ritimlerle esere eşlik ediniz.

ç) Öğretmeniniz rehberliğinde "Dünya Çocuklarının Şarkısı" adlı eserin müziksel bileşenlerini inceleyiniz.

d) Öğretmeniniz rehberliğinde nüans çalışmaları yapınız.

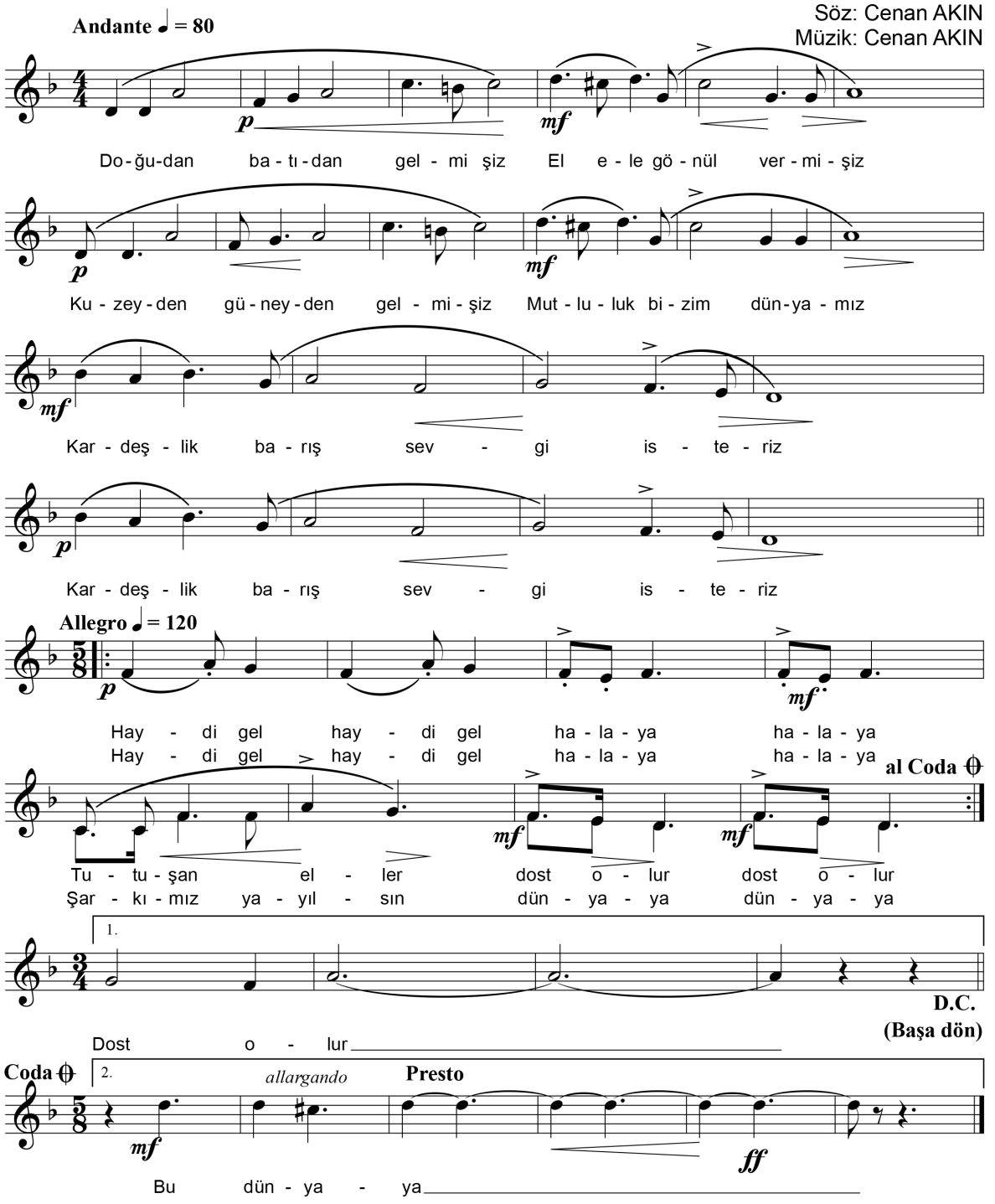
e) Öğretmeninizin piyano eşliği ile "Dünya Çocuklarının Şarkısı" adlı eseri ses ve nefes yerlerine uyarak seslendiriniz. Eseri seslendirirken ellerinizi bel çevresine koyarak diyafram kullanımınızı kontrol ediniz.

f) Etkinlik sonunda öğretmeninizin değerlendirme yapacağı analitik dereceli puanlama anahtarını inceleyiniz.

Görsel 4.10: Çeşitli uluslardan çocuklar

DÜNYA ÇOCUKLARININ ŞARKISI

Analitik dereceli puanlama anahtarını incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. **Belirli gün ve haftalarla ilgili seslendirilmek üzere bir eser seçerken nelere dikkat edilmelidir? Seslendirme sırasında vurgu, tonlama ve duygu aktarımı neden önemlidir? Açıklayınız.**

.....
.....
.....
.....

2. **Cumhuriyet Bayramı, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı gibi millî bayram kutlamalarında bir eser seslendirilirken eserin duygusunu yansıtmak için hangi unsurlara dikkat edilmelidir?**

.....
.....
.....
.....

3. **Aşağıdaki listede okuduğunuz ifadelere katılıyorsanız** "Evet"**, kısmen katılıyorsanız** "Kısmen"**, katılmıyorsanız** "Hayır" **seçeneğini "√" ile işaretleyiniz.**

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU			
Beceriler	**Evet**	**Kısmen**	**Hayır**
Eserleri seslendirmeden önce nefes egzersizleri yapabildim.			
Eseri seslendirirken diyafram kullanımına dikkat ettim.			
Nüans çalışmaları yapabildim.			
Eserlerin sözlerini inceleyebildim.			
Eserlerin müzikal bileşenlerini inceleyebildim.			
Esere uygun şekilde ritim eşliği yapabildim.			
Eserleri piyano eşliği ile seslendirebildim.			
Belirli gün ve haftaların önemini anlayabildim.			

Bu formda "Hayır" **ve** "Kısmen" **bölümündeki işaretleriniz çoğunluktaysa öğrenme eksiklerinizi öğretmeninizle tekrar çalışarak gideriniz.**

REPERTUVAR ÇALIŞMALARI

BAŞLAYALIM

ETKİNLİK ZAMANI

Adı : Yıl Sonu Konseri
Amacı : Yıl boyunca geliştirilen şarkı repertuvarından örnekler seslendirebilme
Süre : 3 ders saati
Araç Gereç : Ders kitabı, kalem

Aşağıdaki adımları uygulayarak eseri seslendiriniz.

a) Öğretmeniniz rehberliğinde yıl boyunca seslendirdiğiniz eserlerden birini sene sonu konserinde seslendirmek üzere seçiniz. Ailenize katılabilmeleri için bu konser ile ilgili bilgilendirme yapınız.

b) Öğrendiğiniz bilgiler doğrultusunda, seçtiğiniz eseri seslendirmek için diyafram, ses ve nefes egzersizleri yapınız.

c) Her müziksel ifadenin bir duyguyu temsil ettiği hatırlayınız. Seçtiğiniz eseri seslendirirken hissettiğiniz duyguları düşününüz. Bu eserin bir hikâyesi olsa sizce nasıl olurdu? Hikâyenin konusunu kısaca açıklayınız.

.....
.....
.....

ç) Seçtiğiniz esere eşlik edecek basit ritim çubukları veya marakas gibi enstrümanları belirleyiniz. Eseri seslendirirken bu enstrümanlarla esere eşlik ediniz.

d) Eseri müziksel bileşenlerine dikkat ederek drama yöntemi ile seslendiriniz.

Portfolyo değerlendirmesini incelemek için yukarıdaki karekodu okutunuz

PERFORMANS GÖREVİ

- Seçtiğiniz eserin müzikal bileşenlerine dikkat ederek öğretmeniniz rehberliğinde prova yapınız.
- Seçtiğiniz bir eseri sizinle seslendirecek ya da size çalgısıyla eşlik edecek bir arkadaşınız varsa provalara birlikte katılım sağlayınız.

DEĞERLENDİRME SORULARI

1. **Aşağıdaki listede okuduğunuz ifadelere katılıyorsanız** "Evet"**, kısmen katılıyorsanız** "Kısmen"**, katılmıyorsanız** "Hayır" **seçeneğini "√" ile işaretleyiniz.**

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU			
Beceriler	**Evet**	**Kısmen**	**Hayır**
Yıl boyunca seslendirdiğim eserlerden birini yıl sonunda seslendirmek üzere belirledim.			
Eserleri seslendirmeden önce nefes egzersizleri yapabildim.			
Eseri seslendirirken diyafram kullanımına dikkat ettim.			
Eserlerin sözlerini inceleyebildim.			
Eseri seslendirirken uygun söyleme tekniklerini kullanmaya dikkat edebildim.			
Eseri seslendirirken müzikal bileşenleri uyguladım.			
Eserleri piyano eşliği ile seslendirebildim.			
Eseri belirlediğimiz gösteride sergileyebildim.			

Bu formda "Hayır" **ve** "Kısmen" **bölümündeki işaretleriniz çoğunluktaysa öğrenme eksiklerinizi öğretmeninizle tekrar çalışarak gideriniz.**

2. **Aşağıdaki cümlelerde noktalı yerleri kendinize uygun ifadelerle doldurunuz.**

- Repertuvarımı oluştururken eser belirleme sürecinde en çok..... ....dikkat ettim.
- Dönem sonunda düzenlenen yıl sonu gösterisinde seslendirmek için …..... ……..... adlı eseri seçtim.

  Çünkü: ……..…….....
- Bu etkinlikte en çok …… ……..…….....… bölümünde keyif aldım.

  Çünkü ……..…….....
  ……..…...
- Bu etkinlikte en çok …… ……..…….....… bölümünde zorlandım.

4. TEMA SONU DEĞERLENDİRME SORULARI

1. Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğruysa "D"**, yanlışsa** "Y" **yazınız.**

(.....) Millî bayramlarda söylenen marşlar, birlik ve beraberlik duygusunu güçlendirir.
(.....) Cumhuriyet Bayramı kutlamalarında "öğretmen" konulu şarkılar seslendirilir.
(.....) Millî bayramlarda söylenen şarkılar, vatan sevgimizi pekiştirir.
(.....) Sadece müzik derslerinde millî ve manevi değerleri anlatan şarkılar söylenebilir.
(.....) Bayramlarda şarkı söylemek yalnızca eğlenmek içindir.

2. Aşağıda verilen eserlerle belirli gün ve haftaların yanındaki boşlukları uygun numaraları yazarak eşleştiriniz

1	Öğretmenim	Cumhuriyet Bayramı (29 Ekim)	....
2	Havada Bulut Yok	Öğretmenler Günü (24 Kasım)	....
3	Vatan Marşı	Şehitler Günü (18 Mart)	....
		Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı (23 Nisan)	....

Ek ölçme ve değerlendirme bölümü ile ilgili içeriğe ulaşmak için yukarıdaki karekodu okutunuz.

SÖZLÜK

A

arpej: Bir akor oluşturan seslerin birbiri arkasından çalınması.

artikülasyon: Telaffuz.

arzu: İstek.

askerî: Askerlikle ilgili, askere özgü.

B

bileşen: Bir bileşke oluşturan kuvvetlerin her biri.

C

coşku: Genellikle büyük bir istekle ortaya çıkan geçici hayranlık veya heyecan durumu.

D

davranış: Davranma işi; tutum, davranım, muamele, hareket.

değişim: Bir zaman dilimi içindeki değişikliklerin bütünü; değişme.

diyafram: Göğüs ve karın boşluklarını birbirinden ayıran ince ve geniş kas.

duruş: Durmak işi.

E

egzersiz: Alıştırma.

enstrüman: Çalgı.

eser: Emek sonucu ortaya konan ürün, yapıt.

eşlik: Belirli bir modeli ile armoni oluşturan ve bir veya birkaç partiye bölüştürülen sesler bütünü.

evre: Bir olayda birbiri ardınca görülen, bir işte birbiri ardınca beliren, gelişen değişik durumların her biri; basamak, safha, merhale, mertebe.

ezgi: Bir müzik parçasında baştan sona kadar belirli yerlerde tekrarlanan ses dizisi.

F

fiziksel: Fizikle ilgili olan.

forte: Güçlü bir biçimde (çalınmak).

G

gürlük: İşitme duyumunun, sesin akustik basıncına bağlı niteliği, sesin kuvveti.

H

halk: Bir ülkedeki yurttaşların bütünü, kamu.

hız: Hareketteki çabukluk; sürat.

İ

ifade: Bir duyguyu yüz aracılığıyla anlatan belirtilerin, mimiklerin bütünü.

ilahi: Olağanüstü, mükemmel olan.

istiklal: Bağımsızlık.

L

lastik: Esnek, ince kauçuk veya kauçuklu şerit.

legato: Bir parçanın notalarını ara vermeden birbirine bağlayarak (söylemek veya çalmak).

K

kahraman: Savaşta veya tehlikeli bir durumda yararlık gösteren (kimse); yiğit.

kavim: Aralarında töre, dil ve kültür ortaklığı bulunan, boy ve soy bakımından da birbirine bağlı insan topluluğu; budun.

kavram: Bir nesnenin veya düşüncenin zihindeki soyut ve genel tasarımı.

konser: Sanatçıların müzik eserlerini bir topluluk önünde çalması veya söylemesi.

kültür: Bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü.

M

makam: Klasik Türk müziğinde bir müzik parçası veya şarkının işleniş biçimi.

manevi: Gözle görülüp elle tutulamayan, madde ve cisimle ilgisi bulunmayan, inançla ilgili, manaya, içe, öze, ruha ait olan; ruhani, maddi karşıtı.

marş: Ritmi, yürüyen bir kimsenin veya topluluğun adımlarını hatırlatan müzik parçası.

melodi: Ezgi.

millî: Millete özgü; ulusal.

N

nüans: Ayrıntı.

P

perküsyon: Vurmalı sazlar.

poster: Duvara asılan büyük boy resim.

prova: Bir şeyin amacına uygun, istenilen düzeyde olup olmadığını anlamak için yapılan deneme.

R

rezonans: Düzgün itmelerin etkisiyle bir salınım genliğinin artışı.

ritim: Bir dizede, bir notada vurgu, uzunluk veya ses özelliklerinin, durakların düzenli bir biçimde tekrarlanmasından doğan ses uygunluğu; dizem, tartım.

S

sanat: Duygu ve düşünceleri göze ve gönle hitap edecek şekilde söz, yazı, resim, heykel vb. ile ifade etme konusundaki yaratıcılık.

saygı: Değeri, üstünlüğü, yaşlılığı, yararlılığı, kutsallığı dolayısıyla bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranmaya sebep olan sevgi duygusu; hürmet, ihtiram.

solfej: Müzik ezgilerinin nota adları ile ses ve süre değerlerine uygun bir biçimde söylenmesi.

Ş

şanlı: Yüce, ulu, büyük olan.

T

tempo: Bir müzik parçasındaki bölümlerin hızı.

titreşim: Küçük ve hızlı salınım; ihtizaz, vibrasyon, rezonans.

ton: İnsan veya çalgı sesinin yükseklik, alçaklık derecesi.

türkü: Halk müziğinin, güftesi halk şiiri olan ve halk ezgileriyle bestelenmiş yaygın formu.

U

usul: Klasik Türk müziğinde tempo.

V

vatan: Yurt.

vurgu: Bir hece veya kelimenin diğer hece veya kelimelerden daha baskılı söylenişi; aksan.

vuruş: Bir ölçüyü oluşturan eşit sürelerden her biri; darp.

KAYNAKÇA*

"Bizdeki Değişim" ve "Bir Güzelden Ötürü" hikâyeleri komisyon tarafından bu kitap için yazılmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı. (2025). *Müzik okulları bireysel ses eğitimi dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, ve 8. sınıflar)*.

Eser Kaynakçası

39. sayfa: Dondurmam Buz

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (1978). *Dondurmam Buz* (THM Repertuar No: 1759). TRT Müzik Dairesi Yayınları.

41. sayfa: İzmir'in Kavakları

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (1973). *İzmir'in Kavakları* (THM Repertuar No: 337). TRT Müzik Dairesi Yayınları.

43. sayfa: Bu Gala Daşlı Gala

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (1968). *Deniz Üstü Köpürü* (THM Repertuar No: 2923). TRT Müzik Dairesi Yayınları.

47. sayfa: Gitmesin Gözlerinden Pırıl Pırıl Arzular

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (tarih yok). *Gitmesin Gözlerinden Pırıl Pırıl Arzular* (TSM Repertuar No: 4932). TRT Müzik Dairesi Yayınları.

49. sayfa: Türk Kavminin Marşı

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (tarih yok). *Türk Kavminin Marşı* (TSM Repertuar No: 10740). TRT Müzik Dairesi Yayınları.

51. sayfa: Deniz Üstü Köpürü

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (1984). *Deniz Üstü Köpürü* (THM Repertuar No: 2489). TRT Müzik Dairesi Yayınları.

53. sayfa: Şol Cennetin Irmakları

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (tarih yok). *Şol Cennetin Irmakları* (TSM Repertuar No: 14384). TRT Müzik Dairesi Yayınları.

60. sayfa: İstiklâl Marşı

Deliorman, L. (2005). *Marşlarımız* (3. baskı). Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

63. sayfa: Zafer Marşı

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (tarih yok). *Zafer Marşı* (TSM Repertuar No: 18465). TRT Müzik Dairesi Yayınları.

65. sayfa: Adalet De Böyledir

Komisyon tarafından bestelenmiştir.

67. sayfa: Çok Çalışkan Olmalıyız

Acay, S. (2007). *Şarkı dağarcığı ezgi yumağı ve mavi bilye*. Evrensel Yayınevi.

72. sayfa: Bülbülüm Altın Kafeste

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (1973). *Bülbülüm Altın Kafeste* (THM Repertuar No: 226). TRT Müzik Dairesi Yayınları.

75. sayfa: Hoş Gelişler Ola

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (1975). *Hoş Gelişler Ola* (THM Repertuar No: 1087). TRT Müzik Dairesi Yayınları.

77. sayfa: Vardar Ovası

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (Tarih yok). *Vardar Ovası* (TSM Repertuar No: 7495). TRT Müzik Dairesi Yayınları.

79. sayfa: Öğretmenim

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (1973). *Öğretmenim* (TSM Repertuar No: 12792). TRT Müzik Dairesi Yayınları.

81. sayfa: Havada Bulut Yok

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu. (1973). *Havada Bulut Yok* (THM Repertuar No: 341). TRT Müzik Dairesi Yayınları.

83. sayfa: Dünya Çocuklarının Şarkısı

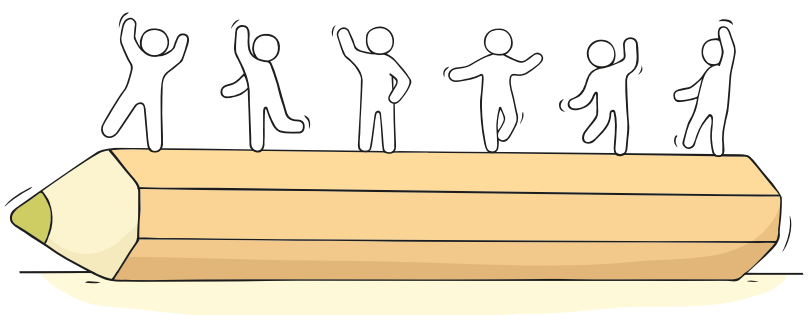
Acay, S. (2007). *Şarkı dağarcığı ezgi yumağı ve mavi bilye*. Evrensel Yayınevi.

* Kaynakça yazımında APA 7 sistemi kullanılmıştır.

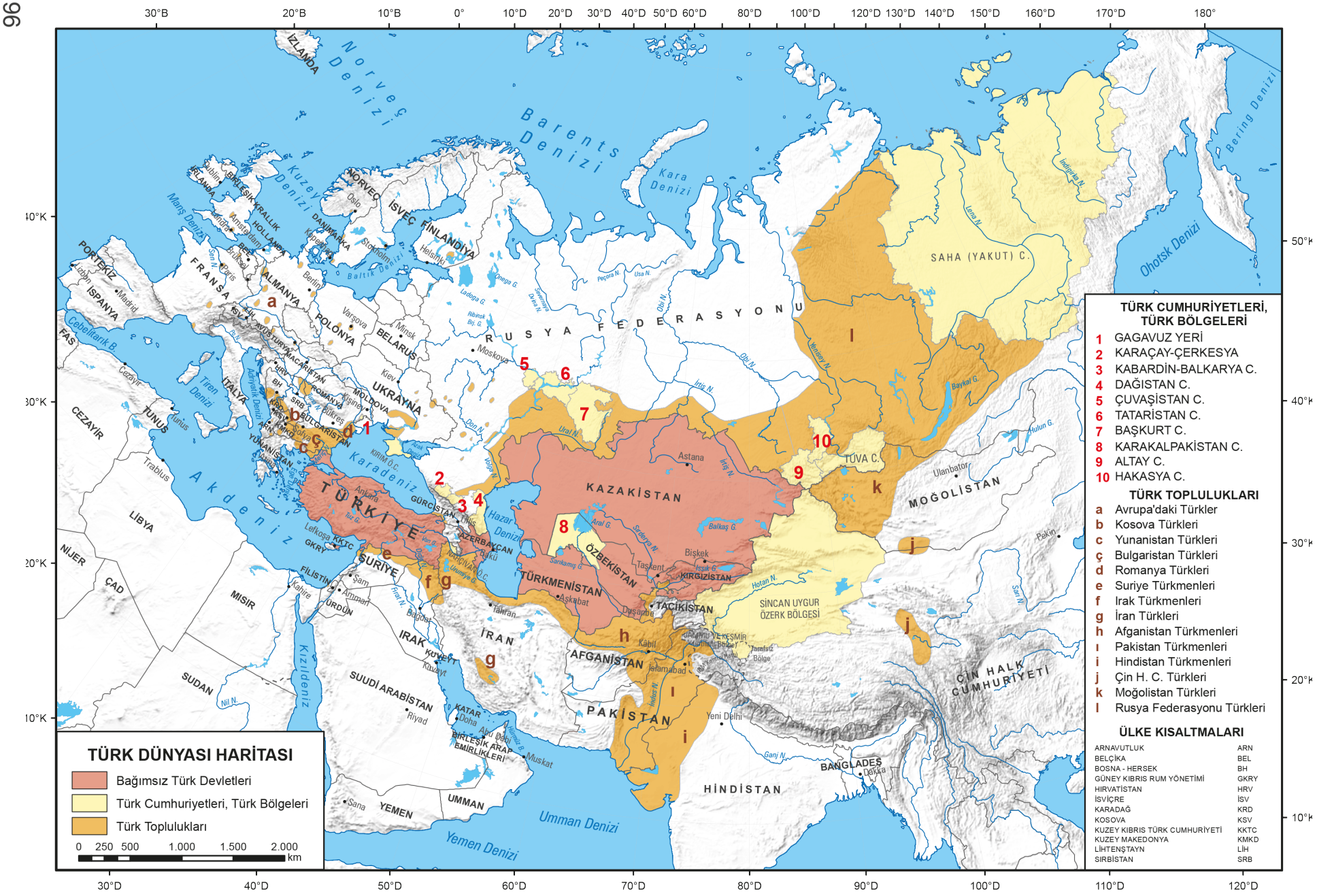
Cevap anahtarı için soldaki karekodu okutunuz.

Görsel ve Genel Ağ Kaynakçası

NOTLARIM

25°D
30°D
35°D
40°D
45°D
50°D
0°K
5°K
40°K
35°K
ROMANYA
Bükreş
UKRAYNA
RUSYA FEDERASYONU
HAZAR DENİZİ
Sofya
BULGARİSTAN
K A R A D E N İ Z
GÜRCİSTAN
Tiflis
YUNANİSTAN
Edirne
Kırklareli
Sinop
Bartın
Zonguldak
Kastamonu
ACARA Ö.C.
Artvin
Ardahan
ERMENİSTAN
AZERBAYCAN
Kura N.
Tekirdağ
İstanbul
Samsun
Ordu
Giresun
Trabzon
Rize
Kars
Eriyan
Gökçeada
Çanakkale
Kocaeli
Düzce
Karabük
Sakarya
Bolu
Çankırı
Amasya
Çorum
Tokat
Gümüşhane
Bayburt
Iğdır
Bozcaada
Bursa
Bilecik
Ankara
Erzincan
Erzurum
Ağrı
NAHÇIVAN Ö.C. (AZERBAYCAN)
Balıkesir
Eskişehir
Kırıkkale
Yozgat
Sivas
Tunceli
Bingöl
Muş
Van
Kütahya
Kırşehir
Afyonkarahisar
Manisa
Uşak
Elâzığ
Bitlis
Atina
İzmir
Nevşehir
Kayseri
Malatya
Aksaray
Diyarbakır
Siirt
Batman
Hakkâri
Aydın
Konya
Adıyaman
Şırnak
Denizli
Isparta
Burdur
Niğde
Kahramanmaraş
Mardin
İ R A N
Muğla
Karaman
Osmaniye
Gaziantep
Şanlıurfa
Antalya
Adana
Kilis
Mersin
Hatay
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
Erenköy
Lefkoşa
S U R İ Y E
I R A K
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ
LÜBNAN
Beyrut
Bağdat
Şam
A K D E N İ Z
L İ B Y A
Tel Aviv
FİLİSTİN
Batı Şeria
Doğu Kudüs
FİLİSTİN
Gazze Şeridi
İSRAİL
M I S I R
TÜRKİYE'NİN MÜLKİ İDARE BÖLÜMLERİ İLE KARA VE DENİZ KOMŞULARI HARİTASI
BAŞKENT
Ankara
İL MERKEZİ
Elâzığ
GÖL
ÜLKE SINIRI
ÖZERK BÖLGE SINIRI
AKARSU
0 50 100 200 300 400
km
Harita Genel Müdürlüğü tarafından üretilmiştir.

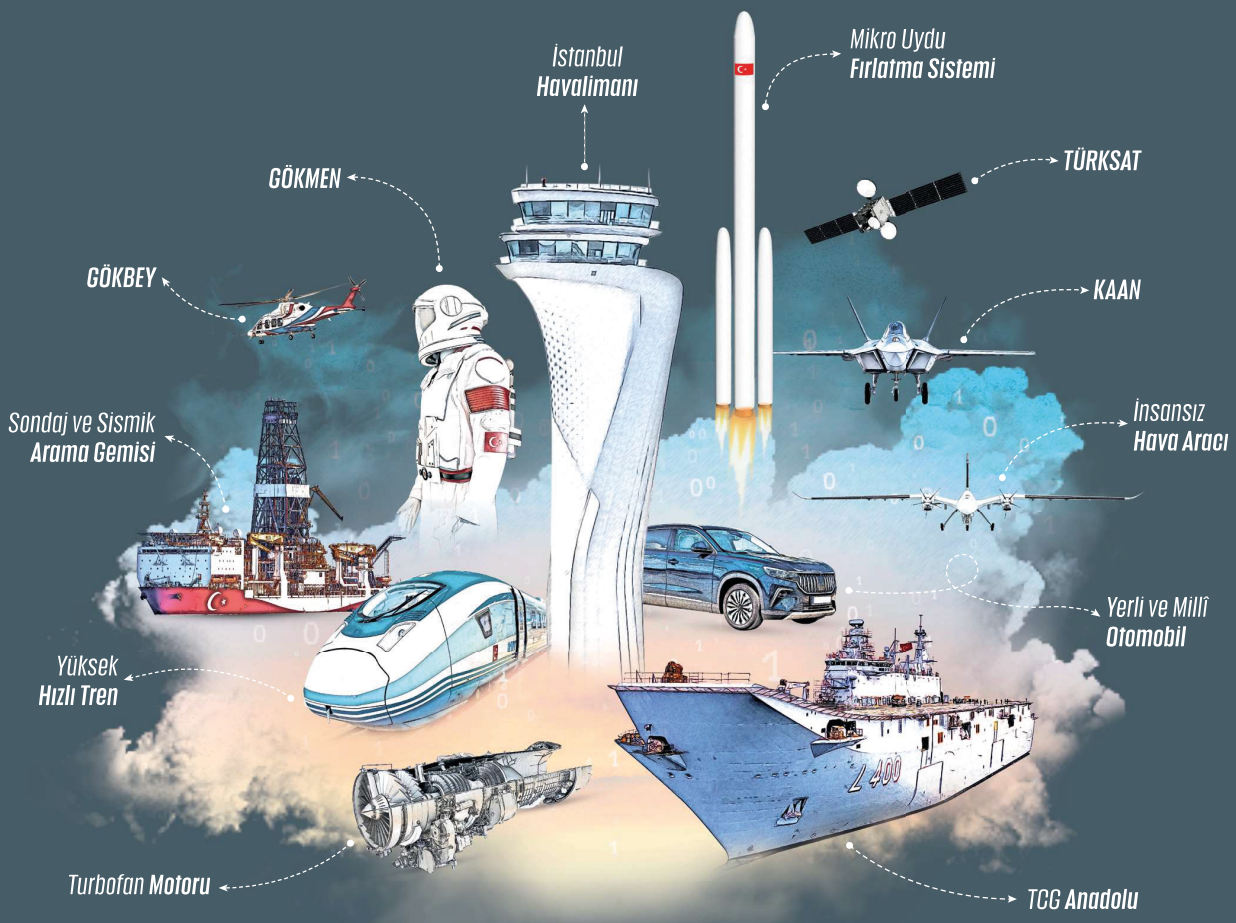

TÜRK DÜNYASI HARİTASI
Bağımsız Türk Devletleri
Türk Cumhuriyetleri, Türk Bölgeleri
Türk Toplulukları
0 250 500 1.000 1.500 2.000 km
TÜRK CUMHURİYETLERİ, TÜRK BÖLGELERİ
1 GAGAVUZ YERİ
2 KARAÇAY-ÇERKESYA
3 KABARDİN-BALKARYA C.
4 DAĞISTAN C.
5 ÇUVAŞİSTAN C.
6 TATARİSTAN C.
7 BAŞKURT C.
8 KARAKALPAKİSTAN C.
9 ALTAY C.
10 HAKASYA C.
TÜRK TOPLULUKLARI
a Avrupa'daki Türkler
b Kosova Türkleri
c Yunanistan Türkleri
ç Bulgaristan Türkleri
d Romanya Türkleri
e Suriye Türkmenleri
f Irak Türkmenleri
g İran Türkleri
h Afganistan Türkmenleri
ı Pakistan Türkmenleri
i Hindistan Türkmenleri
j Çin H. C. Türkleri
k Moğolistan Türkleri
l Rusya Federasyonu Türkleri
ÜLKE KISALTMALARI
ARNAVUTLUK ARN
BELÇİKA BEL
BOSNA - HERSEK BH
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ GKRY
HIRVATİSTAN HRV
İSVİÇRE İSV
KARADAĞ KRD
KOSOVA KSV
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ KKTC
KUZEY MAKEDONYA KMKD
LİHTENŞTAYN LİH
SIRBİSTAN SRB
Norveç Denizi
Barents Denizi
Kara Denizi
Bering Denizi
Ohotsk Denizi
Kuzey Denizi
Baltık Denizi
Manş Denizi
Akdeniz
Karadeniz
Hazar Denizi
Kızılırmak
Umman Denizi
Yemen Denizi
RUSYA FEDERASYONU
SAHA (YAKUT) C.
TÜVA C.
KAZAKİSTAN
TÜRKİYE
İRAN
AFGANİSTAN
PAKİSTAN
HİNDİSTAN
ÇİN HALK CUMHURİYETİ
MOĞOLİSTAN
SİNCAN UYGUR ÖZERK BÖLGESİ
TÜRKMENİSTAN
ÖZBEKİSTAN
KIRGIZISTAN
TACİKİSTAN
AZERBAYCAN
GÜRCİSTAN
ERMENİSTAN
SURİYE
IRAK
SUUDİ ARABİSTAN
YEMEN
UMMAN
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
KUVEYT
KATAR
BANGLADEŞ
ROMANYA
BULGARİSTAN
YUNANİSTAN
UKRAYNA
BELARUS
POLONYA
ALMANYA
FRANSA
İSPANYA
PORTEKİZ
İTALYA
İSVİÇRE
İSVEÇ
FİNLANDİYA
NORVEÇ
İZLANDA
DANİMARKA
HOLLANDA
BİRLEŞİK KRALLIK
İRLANDA
CEZAYİR
TUNUS
LİBYA
MISIR
SUDAN
ÇAD
NİJER
FAS
Moskova
Astana
Taşkent
Bişkek
Aşkabat
Tahran
Bağdat
Kabil
İslamabad
Yeni Delhi
Dakka
Ankara
Atina
Sofya
Bükreş
Kişinev
Kiev
Minsk
Varşova
Berlin
Paris
Madrid
Lizbon
Roma
Cezayir
Tunus
Trablus
Kahire
Amman
Şam
Riyad
Doha
Abu Dabi
Muskat
Sana
Ulanbator
Pekin
Hotan N.
Sarı N.
Hulun G.
Baykal G.
Balkaş G.
Aral G.
Ural N.
Volga N.
Don N.
Dinyeper N.
Obi N.
Irtiş N.
Yenisey N.
Lena N.
Indigirka N.
Kolyma N.
Peçora N.
Usa N.
Onega G.
Ladoga G.
Ribinsk Bri. G.
Sankamış G.
Issık G.
Tarafsız Bölge
Jammu ve Keşmir
Nil N.
Fırat N.
Dicle N.
Hint. N.
Ganj N.
Brahmaputra N.
Mekong N.
Kızılırmak
Van G.
Urmiye G.
Hazar Denizi
Lefkoşa
KKTC
GKRY
FİLİSTİN
URDUN
KUVEYT
KATAR
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
UMMAN
YEMEN
SUUDİ ARABİSTAN
IRAK
İRAN
SURİYE
ERMENİSTAN
AZERBAYCAN
GÜRCİSTAN
TÜRKMENİSTAN
ÖZBEKİSTAN
KIRGIZISTAN
TACİKİSTAN
AFGANİSTAN
PAKİSTAN
HİNDİSTAN
ÇİN HALK CUMHURİYETİ
MOĞOLİSTAN
BANGLADEŞ
RUSYA FEDERASYONU
SAHA (YAKUT) C.
TÜVA C.
KAZAKİSTAN
30°B 20°B 10°B 0° 10°D 20°D 30°D 40°D 50°D 60°D 80°D 100°D 120°D 130°D 140°D 150°D 160°D 170°D 180°
70°K 60°K 50°K 40°K 30°K 20°K 10°K
30°D 40°D 50°D 60°D 70°D 80°D 90°D 100°D 110°D 120°D
50°K 40°K 30°K 20°K 10°K

Bu kitaba sığmayan daha neler var!

eba
www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla ilgili EBA içeriklerine ulaş!

Teknoloji Yolculuğumuz

BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşıması Zorunlu Değildir.